

Apstiprināts ar Talsu novada domes 2024. gada 19. decembra sēdes lēmumu Nr. 367
“Par tematiskā plānojuma “Talsu novada piekrastes attīstības plāns” apstiprināšanu”

Tematiskais plānojums

“Talsu novada piekrastes attīstības plāns”

Pasūtītājs

Talsu novada pašvaldība

Reģ. Nr. 90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads, LV-3201

Tāl. +371 63232110, +371 26398234, e-pasts: pasts@talsi.lv

Izpildītājs

SIA „Grupa93”

Reģ. Nr. LV50103129191

Torņa iela 4, IIC-202 (Jēkaba Kazarmas), Rīga, LV-1050

tāl. +371 27373939, e-pasts: info@g93.lv

2024.

Saturs

Ievads	4
1 Vispārīgs piekrastes raksturojums	6
1.1 Sasaiste ar plānošanas dokumentiem.....	7
1.1.1 Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam	7
1.1.2 Valsts ilgtermiņa tematiskais plānojums Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai.....	8
1.1.3 Jūras plānojums 2030	9
1.1.4 Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015. – 2030. gadam	9
1.1.5 Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2040. gadam	10
1.1.6 Talsu novada attīstības programma 2022. – 2028. gadam	11
2 Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjosla.....	12
2.1 Noteikšanas metodika.....	12
2.2 Jūras krasta erozija.....	14
3 Ciemu izvērtējums un priekšlikumi ciemu robežu izmaiņām.....	16
3.1 Metodikas apraksts	16
3.2 Ciemu robežas	24
3.2.1 Sīkrags.....	25
3.2.2 Mazirbe.....	26
3.2.3 Košrags.....	27
3.2.4 Pītrags.....	29
3.2.5 Saunags.....	30
3.2.6 Vaide.....	32
3.2.7 Kolka	34
3.2.8 Uši	37
3.2.9 Aizklāņi	37
3.2.10 Melnsils	39
3.2.11 Pūrciems	40
3.2.12 Ģipka	42
3.2.13 Žocene	43
3.2.14 Roja	45
3.2.15 Kaltene	46
3.2.16 Valgalciems	49
3.2.17 Mērsraga pagasta Upesgrīva	50

3.2.18	Vandzenes pagasta Upesgrīva	51
3.2.19	Mērsrags	52
4	Publiskā infrastruktūra	54
4.1	Stāvlaukumi	55
4.2	Piekļuves vietas	59
4.3	Inženierinfrastruktūra - ūdensapgāde un sadzīves kanalizācija.....	64
4.4	Informatīvās zīmes krasta kāpu aizsargjoslas apzīmēšanai, norādes	66
4.5	Peldvietas.....	68
5	Piekrastes apbūves raksturojums.....	68
5.1	Baltijas jūras piekrastes mazie ciemi.....	69
5.2	Rīgas līča mazie ciemi	72
5.3	Rīgas līča lielie ciemi	74
5.4	Priekšlikums teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem publiskai ārtelpai, daudzdzīvokļu ēkām un publiskai apbūvei.....	76
	Pielikumi	78
1.	pielikums Potenciālās autostāvvietas Talsu novada piekrastes joslā pie savienojumiem ar jūru	78
2.	Pielikums Esošās un ieteicamās auto stāvvietas, prioritārā attīstība	78
3.	Pielikums Pieejas vietas jūrai Talsu novada piekrastē	78
4.	Pielikums Piekrastes vēsturiskās apbūves izvērtējums	78
5.	Pielikums Krasta kāpu aizsargjoslas projekts. Ciemu piemēri.....	78
6.	Pielikums Informatīvo zīmju par krasta kāpu aizsargjoslu izvietošanas vietas	78

levads

Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1. panta 5. punkts nosaka, ka tematiskais plānojums ir teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā atbilstoši plānošanas līmenim risināti specifiski jautājumi, kas saistīti ar atsevišķu nozaru attīstību (piemēram, piekrastes infrastruktūra, veselības aprūpes iestāžu un izglītības iestāžu izvietojums) vai specifisku tematu (piemēram, inženiertīklu izvietojums, ainaviski vērtīgas teritorijas un riska teritorijas).

Tematiskais plānojums “Talsu novada piekrastes attīstības plāns” (turpmāk – Piekrastes attīstības plāns) izstrādāts pamatojoties uz Talsu novada domes 2022. gada 28. jūlija lēmumu Nr. 323 “Par tematiskā plānojuma “Talsu novada piekrastes attīstības plāns” izstrādes uzsākšanu” un tā izstrādi veica SIA “Grupa93”.

Piekrastes attīstības plāna **izstrādes mērķis** ir izvērtējot piekrastes tūrisma, dabas un rekreācijas resursu, piekrastes publiskās infrastruktūras tīklu, nodrošināt kompleksu skatījumu par piekrasti, lai līdzsvarotu dabas aizsardzības un ekonomikas intereses, kā arī veicinātu labu pārvaldību piekrastē.

Piekrastes attīstības plāna ietvaros ir sagatavots:

- priekšlikums Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas attēlošanai Talsu novada teritorijas plānojumā;
- ciemu izvērtējums un priekšlikumi par ciema statusu un robežām, ņemot vērā apdzīvojuma struktūru un infrastruktūru;
- informācija par esošajiem auto stāvlaukumiem un sniegti priekšlikumi auto stāvlaukumu izveidošanai;
- informācija par esošajām un plānotajām piekļuves vietām jūrai;
- informācija par jūras krasta erozijas teritorijām;
- informācija un priekšlikumi par publiskās un inženiertehniskās infrastruktūras pieejamību;
- informācija par esošo Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas informatīvo zīmju izvietojumu un priekšlikumi to izvietojumam;
- priekšlikumi Ziemeļkurzemes raksturīgās kultūrvides un piekrastes tradicionālās apbūves saglabāšanai.

Piekrastes attīstības plāna izstrādes procesā piesaistīti nozares eksperti un speciālisti no vairākām institūcijām, tai skaitā no Dabas aizsardzības pārvaldes, Valsts vides dienesta, SIA “Talsu ūdens”, kā arī Talsu novada pašvaldības iestādēm.

Piekrastes attīstības plāna izstrādes laikā iegūtie dati ir vizuāli attēloti tiešsaistes ArcGis kartē¹, kas ļauj tos savstarpēji analizēt. Pēc dokumenta apstiprināšanas dati būs izmantojami plānošanas dokumentu izstrādē.

Tematiskajā plānā sagatavotie materiāli ir pamatojums teritorijas plānojuma izstrādei, kā arī palīgs lēmumu pieņemšanai ikdienā. Ņemot vērā faktu, ka plāna izstrādes gaitā nebija izveidojusies labā prakse un pieejams detalizēts **institūciju skaidrojums par Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanu** (mehāniska pielietošana nereti rada nelogiskus risinājumus), turpmākajā krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanas un saskaņošanas gaitā, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 14. jūnija noteikumiem Nr. 351 “Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas metodika” nepieciešams:

---

¹ Piekrastes attīstības plāna sabiedriskās apspriešanas laikā ArcGis online karte pieejama aplūkošanai saitē <https://g93.maps.arcgis.com/apps/instant/sidebar/index.html?appid=409f839cf5d6446c811d3d0363339efb&locale=lv>, pieejams līdz 31.08.2024.

- veikt konsultācijas ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju par metodikas piemērošanu attiecībā uz **vēsturisko apdzīvojuma struktūru**;
- izvērtēt nepieciešamību un iespējas veikt biotopu izpēti vietās, kurās nepieciešams **precizēt īpaši aizsargājamo biotopu izplatību**;
- **informēt sabiedrību** par Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslu (nepieciešamība, noteikšanas metodika, iespējamās izmaiņas u.c. ar to saistītās lietas),
- kopīgi ar citām piekrastes pašvaldībām uzkrāt neskaidros precedentus un **veidot kopējus risinājumus un piemērot labos risinājumus**.

Piekrastes attīstības plāna sabiedrības informēšanas norisinājās no 2024. gada 5. līdz 26. jūnijam un tas apstiprināts ar Talsu novada domes 2024. gada 19. decembra sēdes lēmumu Nr. 367 “Par tematiskā plānojuma “Talsu novada piekrastes attīstības plāns” apstiprināšanu”.

1 Vispārīgs piekrastes raksturojums

Talsu novads ziemeļrietumu daļā robežojas ar Baltijas jūru un ziemeļaustrumu daļā ar Rīgas līci. Pēc administratīvi teritoriālās reformas Talsu novadam ir garākā nepārtrauktā jūras robeža - 99,8 km. Austrumos Talsu novads un tā piekraste robežojas ar Tukuma novadu, rietumu daļā ir robeža ar Ventspils novadu, bet Talsu novada dienvidu daļā atrodas Kuldīgas novads (1. attēls).

1. attēls Talsu novada novietojums Latvijā

Gandrīz 100 km garajā piekrastē ir atrodama plaša dabas un bioloģiskā daudzveidība, kultūrvēsturiskais mantojums un daudzveidīgas kultūrainavas. Novada teritorijā kopumā atrodas 17 *Natura 2000* teritorijas, no kurām piekrastē atrodas Slīteres nacionālais parks, dabas parks “Engures ezers”, dabas liegumi “Ģipka” un “Ģipkas lankas”, dabas liegums “Mērsraga meži”, kā arī 2 aizsargājamas jūras teritorijas – “Rīgas līča rietumu piekraste” un “Irbes šaurums”. Talsu novada piekrastes ainavu veido pamatā apmežota teritorija, kas robežojas ar Baltijas jūru un ciemu apbūvi, tomēr piekraste izceļas ar to, ka tai ir ne tikai smilšainās pludmales, bet arī akmeņainas pludmales un piejūras pļavas. Kopumā vizuālo ainavu veido 3 elementi – pludmale, apmežotās teritorijas un ciemi. Izcilas ainavas vērtības ir piekrastē esošajiem zemes ragiem – Kolkasragam un Mērsraga ragam.

Talsu novadā gar tā piekrasti atrodas divi valsts reģionālas nozīmes autoceļi - P131 Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka un P124 Ventspils – Kolka, kas nodrošina piekrastes teritoriju sasniedzamību, braucot gar Rīgas līča vai Baltijas jūras piekrasti. No novada centrālās daļas uz piekrasti ir iespējams nokļūt, izmantojot šādus reģionālas nozīmes autoceļus - P127 Talsi – Upesgrīva, P126 Valdgale – Roja un P125 Talsi – Dundaga – Mazirbe. Piekrasti un tajā esošos ciemus iespējams sasniegt izmantojot valsts vietējas nozīmes autoceļus – V1372 Jaunmuiža – Sīkrags, V1381 Mazirbe – Vīdāle – Kaļķi, V1388 pievedceļš Pitragam, V1389 Pievedceļš Saunagam, V1391 Pievedceļš Vaidei, V1307 Dundaga – Melnsils, V1367 Dundaga – Ģipka, V1394 Rude – Ģipka un V1401 Stende – Lauciene – Mērsrags.

Talsu novadā atrodas 2 ostas – Mērsragā un Rojā, kas nodrošina gan kravu pārvadājumus, gan jahtu ostu funkciju. Ostas ir būtisks transporta elements, nodrošinot mazās kravu ostas funkcijas

un piedāvājot tūristiem un vietējiem iedzīvotājiem burāšanas iespējas un jahtu piestātnes pakalpojums.

Talsu novada piekraste izceļas ar neskartu dabu, pārgājienu maršrutiem un dabas takām, apskates objektiem, stāvkrašiem. Piekrasti visā garumā šķērso Eiropas garās distances pārgājienu maršruta E9 daļa "Jūrtaka" un piekrasti šķērso velotūrisma maršruts EuroVelo13, tomēr šobrīd netiek nodrošināta nepārtraukta veloinfrastruktūra gar visu Talsu novada piekrasti.

Novada piekraste ir zīmīgs tūrisma un publiskās ārtelpas objekts, it īpaši Lībiešu krasts, kas ir piejūras teritorija no Ovīšiem (Ventspils novads) līdz Ģipkai. Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022. – 2040. gadam piekrastes ciemi tiek izdalīti kā tūrisma "enkurvietas", jo tie ir zīmīgs kultūras mantojums, t.sk. nemateriālais mantojums un ciemu dabas vērtībām ir tūrisma piesaistes potenciāls. Izceļamas ir lībiskās tradīcijas, piekrastē esošās bākas, Mazirbes zvejnieku laiku kapsēta, Lībiešu tautas nams, zvejnieku tradīcijas un zivju kūpināšana, Kolkas rags un Kolkas bāka, Kaltenes kalvas u.c. apskates vietas un objekti, kas apskatāmi Talsu novada piekrastē.

Lai nodrošinātu labāku piekrastes sasniedzamību gan novada iedzīvotājiem, gan viesiem, attīstības plāna ietvaros ir vērtētas piekļuves vietas jūrai, pēc iespējas tās sasaistot ar autostāvvietu tīklu un nodrošinot regulāru pieeju pie jūras kājāmgājējiem (ik pa 500 m ciemos un ik pa 1 km ārpus ciemiem).

1.1 Sasaiste ar plānošanas dokumentiem

Piekrastes attīstības plāns ir izstrādāts ņemot vērā un izvērtējot nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa plānošanas dokumentus (Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, Valsts ilgtermiņa tematiskais plānojums Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai, Jūras telpiskais plānojums, Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015. – 2030. gadam, Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2040. gadam un Talsu novada attīstības programma 2022. - 2028. gadam). Visu līmeņu plānošanas dokumentos ir norādīts, ka **piekrastes teritorijas, to saglabāšana un attīstība ir būtiska gan tūrisma piesaistei un uzņēmējdarbības veicināšana, gan dabas resursu un to daudzveidības saglabāšanai.** Talsu novada piejūras teritorijas un piekraste ieņem būtisku lomu publiskās ārtelpas kontekstā.

1.1.1 Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (turpmāk IAS) izceļ Baltijas jūras piekrasti kā vienu no lielākajām vērtībām, kur svarīgi līdzsvarot dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un ekonomiskās attīstības veicināšanu. Piekraste ir īpaša vērtība gan tajā esošo dabas kompleksu, biotopu un ainavu dēļ, gan atpūtas un tūrisma jomas nozīmes dēļ. Piekraste ir jāattīsta kā daudzveidīga un daudzfunkcionāla telpa, kurā ir gan kvalitatīva dzīves vide, gan veselīga ekosistēma, gan ekonomiskā aktivitāte. IAS uzsver, ka piekrastē nepieciešams veicināt mazo un vidējo uzņēmējdarbību, jāuzlabo satiksmes un tūrisma infrastruktūra, jānodrošina piekrastes teritoriju racionāla izmantošana, vienlaicīgi saglabājot dabas un kultūras vērtības, daudzveidīgo ainavu.

IAS tiek izcelti šādi piekrastes attīstības virzieni

- uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides attīstība;
- unikālo dabas kompleksu saglabāšana;

- sadarbības veicināšana starp piekrastes pašvaldībām, plānošanas reģioniem u.c. institūcijām un sabiedrību;
- Baltijas jūras reģiona valstu sadarbība piekrastes plānošanā, attīstībā.

1.1.2 Valsts ilgtermiņa tematiskais plānojums Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai

Valsts ilgtermiņa tematiskais plānojums Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai (turpmāk – Piekrastes plānojums) apstiprināts 2016. gada 16. novembra Ministru kabineta sēdē ar Ministru kabineta 2016. gada 17. novembra rīkojumu Nr. 692 “Par Valsts ilgtermiņa tematisko plānojumu Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai”.

Piekrastes plānojums ir vadlīniju rakstura teritorijas attīstības plānošanas dokuments visas piekrastes publiskās infrastruktūras tīkla attīstībai ilgtermiņā (līdz 2030. gadam), fokusējoties uz vienu no piekrastē būtiskākajām ekonomiskās attīstības jomām – tūrisma un rekreācijas attīstību.

Piekrastes plānojums nodrošina kompleksu skatījumu uz piekrastes tūrisma un rekreācijas resursu. Tā izstrāde ir Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādņēs 2011.-2017. gadam noteikts uzdevums un viens no Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas “Latvija 2030” īstenošanas soļiem, kurā piekraste ir definēta kā viena no nacionālo interešu telpām.

Piekrastes plānojuma virsmērķis: “Latvijas piekraste ir ekonomiski aktīva, daudzfunkcionāla telpa, kurā dabas un kultūras mantojuma saglabāšana un pielāgošanās klimata pārmaiņām tiek nodrošināta ar kvalitatīvu infrastruktūru un tiek īstenota laba pārvaldība”. Lai to sasniegtu, noteikti divi stratēģiskie mērķi (virzieni):

- vienots piekrastes publiskās infrastruktūras tīkls, kas līdzsvaro dabas aizsardzības un ekonomikas intereses;
- laba pārvaldība piekrastē.

Piekrastes plānojuma vadlīniju raksturs ļauj precizēt tā risinājumus, ņemot vērā konkrēto vietu īpatnības, finansiālā atbalsta iespējas, kā arī pašvaldību un institūciju sadarbības mērogu. Aktīva sadarbība un saskaņota lēmumu pieņemšana pašvaldībās, institūcijās un sabiedriskajās organizācijās ir Piekrastes plānojuma veiksmīgas ieviešanas atslēga. To ir jāņem vērā arī izstrādājot un īstenojot dažādas nozaru politikas, tai skaitā, plānojot finansiālo atbalstu, pilnveidojot un izstrādājot jaunu normatīvo regulējumu, kā arī plānošanas reģionu un pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.

Lai piekrastē nodrošinātu dabas un vides aizsardzības prasību ievērošanu un piekrastes dabas un kultūras mantojuma ilgtspējīgu attīstību, investīcijas nepieciešams koncentrēt konkrētās attīstāmās vietās, veidojot uzņēmējdarbības un kopīgu piekrastes tūrisma piedāvājumu attīstībai, atbilstoši sabiedrības pieprasījumam pēc atpūtas iespējām un piekrastes pašvaldību attīstības interesēm, kā arī lai regulētu kopīgo piekrastes apmeklētāju plūsmu atbilstoši dabas un vides aizsardzības prasībām, un klimata pārmaiņu seku mazināšanai.

Vienots publiskās infrastruktūras tīkls piekrastē uzlabos piekļuvi nozīmīgiem dabas un kultūras mantojuma objektiem, veicinās pakalpojumu attīstību dabas un kultūras mantojuma objektos un to tuvumā, kā arī uzlabos dzīvesvidi vietējiem iedzīvotājiem. Piekrastes plānojuma izstrādes ietvaros sagatavota prioritāro kompleksi attīstāmo vietu attīstības vadlīnijas, kurās kopumā Latvijā noteiktas 60 vietas un no tām Talsu novadā kā attīstāmās vietas noteiktas Stkrags, Mazirbe, Košrags, Pitrags, Saunags, Vaide, Kolkas ciems un Kolkasrags, Uši, Aizklāņi,

Melnšils, Ģipka, Roja, Kaltene, Valgalciems, Upesgrīva, Mērsrags un no tām kā prioritārās piekrastes kompleksi attīstāmās vietas ir Mazirbe, Kolkas ciems un Kolkasrags, Roja un Mērsrags.

Prioritārajām piekrastes attīstāmajām vietām ir sniegti norādījumi par attīstības virzieniem un plānotajām aktivitātēm, katrai vietai specifiski izdalot tās potenciālu². To konkrēti publiskās infrastruktūras risinājumi nosakāmi katras konkrētās pašvaldības ietvaros, detalizētāk plānojot nepieciešamo investīciju apjomu, avotus un aktivitāšu īstenošanas laiku un secību. Nepieciešamības gadījumos ieteicams izstrādāt vai pilnveidot saistošos noteikumus par piekrastes zonas izmantošanu un apsaimniekošanu, kā arī teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tai skaitā tematiskos plānojumus.

Piekrastes kompleksi attīstāmajām vietām papildus ir sniegts detalizēts vērtējums, aktivitāšu attīstīšanas prioritātes, ietverot indikatīvās izmaksas (2016. gads).

Piekrastes plānojumā ir veikts apkopojums par operatīvo dienestu piekļuves iespējām pludmalei, norādot, ka attīstāmās vietas ar nepietiekamu sasniedzamību ir Vaide, Saunags, Kolka, Uši, Valgalciems, Upesgrīva un Bērziems.

1.1.3 Jūras plānojums 2030

Lai gan Jūras plānojums 2030 (turpmāk - Jūras plānojums) ir plānošanas dokuments, kurā noteikta jūras (iekšējo jūras ūdeņu, teritoriālās jūras un ekskluzīvās ekonomiskās zonas ūdeņu) izmantošana, tāpat tas skar arī ar jūru saistīto sauszemes daļu – piekrasti.

Attiecībā uz piekrasti Jūras plānojums izceļ tūrisma un piekrastes tūrisma nozīmību un potenciālu. Baltijas jūra un Rīgas līcis ir Latvijas tūrisma resurss, kura potenciāls pašlaik vēl netiek pilnībā izmantots. Piekrastes zonā ir daudz nozīmīgu kultūras tūrisma objektu, dabas objektu, kas kopā veido piekrasti kā ainavisku un izziņas bagātu tūrisma galamērķi. Tāpat arī pludmales ainavai un piekrastes ainavai kopumā piemīt augsta kultūrvēsturiskā un rekreācijas vērtība.

Detalizētāk tūrisma un rekreācijas attīstība piekrastē un piekrastei tipiskās un unikālās ainavas un vēsturiskās vērtības saglabāšana tiek apskatīta un paredzēta Piekrastes plānojumā.

Jūras plānojums uzsver piekrastei tipiskās un unikālās ainavas, vēsturisko liecību un Latvijas jūras piekrastes identitātes saglabāšanu. Ainavu sakarā ir būtiski izvērtēt vēja parku ietekmi uz piekrastes ainavu.

Jūras plānojumā ir izvirzīti vairāki stratēģiskie mērķi ar konkrētiem veicamajiem pasākumiem. Uz piekrasti ir attiecināms SM1: Racionāla un līdzsvarota jūras telpas izmantošana, novēršot starpnozaru konfliktus un saglabājot brīvu telpu nākotnes vajadzībām un iespējām, ar pasākumu 1.4. Atbalstīt publiskās infrastruktūras izveidi jūras tūrisma izaugsmei nozīmīgās vietās Latvijas jūras ūdeņos un piekrastē, lai veicinātu daudzveidīgu piekrastes tūrisma piedāvājumu.

1.1.4 Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015. – 2030. gadam

Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija (turpmāk KPR IAS) liek uzsvaru kā uz piekrastes dabisko ainavu – kāpu mežiem, stāvkrastiem, piekrastes purvjiem, smiltājiem u.c. – , tā arī uz ar unikāliem dabas kompleksiem un biotopiem, saimniecisko aktivitātes telpu

---

² Pieejams <http://polsis.mk.gov.lv/documents/5763>, 1. pielikums

un reģiona kultūras mantojumu. KPR IAS minēts, ka piekrastei ir tūrisma un atpūtas attīstības potenciāls, bet to apdraud krasta noskalošanās, erozijas procesi. Piekraste ir būtiska reģiona priekšrocība, ko iespējams izmantot daudzveidīgai un integrētai reģiona attīstībai.

Piekrastes reģioni ir īpaši izceļami gan apdzīvojuma telpas kontekstā, veidojot uz atsevišķiem centriem orientētu telpiski pārtrauktu lineāro struktūru, gan saules enerģētikas attīstības potenciāla kontekstā. Saistībā ar dabas un kultūrvides telpu jāņem vērā, ka piekrastē izplatītās dabas un apdzīvojuma saskares vietas veido konflikta teritorijas. Būtiski saglabāt neskarto un maz pārveidoto piekrastes telpu, tāpēc visām piekrastes pašvaldībām mērķis ir publisko telpu saglabāšana, to pieejamības nodrošināšana un attīstība, respektējot piekrastes īpatnības un izmantošanas apstākļus.

1.1.5 Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2040. gadam

Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija (turpmāk – Talsu novada IAS) iezīmē Talsu novada piekrasti kā vietu, kur ir atrodamī populāri tūrisma objekti, dažādas dabas vērtības un publiskās ārtelpas elementi, kā arī vairāki ciemi ar specializētu attīstības virzienu, lauki un viensētas.

Talsu novada IAS gadam ir izvirzīta šāda vīzija – *“Talsu novads – starp Dižjūru un Mazjūru - dižens, pašpietiekams un efektīvi pārvaldīts novads, kur dažādās savā unikalitātē esošās pilsētās, ciemos un laukos dzīvo pilsoniski aktīvi, labklājīgi, radoši un izglītoti ļaudis, un kur drošme, mērķtiecība un cilvēcība ir galvenās vērtības”*.

Lai nodrošinātu novada vīzijas sasniegšanu, tiek izvirzīti stratēģiskie mērķi (SM), kas ir pamats tālākai prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai. Zem SM izvirzītās un ilgtermiņa prioritātes (IP) ir svarīgākie attīstības virzieni vai jomas, kas sekmē stratēģisko mērķu sasniegšanu.

Talsu novada IAS noteiktās ar piekrastes attīstību saistītie stratēģiskie mērķi SM2 - Ilgtspējīga un daudzveidīga vide un mobilitāte un SM3 - Viedi izmantotos resursos un zaļā domāšanā balstīta ekonomiskā attīstība un zem tiem izvirzītās prioritātes - IP2 Uz sabiedrības un kopienu vajadzībām vērsti publiskie pakalpojumi, IP3 Līdzsvarota un mūsdienīga pilsētu, ciemu, piekrastes un lauku attīstība un IP4 Integrēta un daudzveidīga uzņēmējdarbība, pakalpojumu, industriālo un lauku telpu attīstība.

Ilgtermiņa prioritāte IP3 nosaka, ka būtiska ir **piekrastes un lauku teritorijas līdzsvarota attīstība**, teritorijas kohēzija, pārvaldība un apsaimniekošana, saglabājot vietu identitāti un vērtības. IP4 iezīmē, ka **piekraste un citas dabas un ainaviskās vērtības, ostu infrastruktūra un industriālās teritorijas dod pienesumu visa novada attīstībā**.

Attiecībā uz apdzīvojuma struktūru un to attīstību, piekrastes ciemiem ir noteikts statuss, kas izceļ piekrastes ciemu unikalitāti un īpašas telpiskās attīstības un plānošanas nepieciešamību attiecībā uz vides un dabas aizsardzību, apbūves plānošanu un teritorijas izmantošanu. Piekrastes ciemu teritorijās ir attīstāma augstvērtīga tūrisma infrastruktūra un dzīves vide, līdzsvarojot dabas aizsardzības, kultūrvides ainavas aizsardzības un ekonomiskās attīstības intereses. Apdzīvojuma teritoriju plānošanā ir jāveicina piekrastes ciemu inženiertehniskās infrastruktūras (t.sk. ūdenssaimniecības) attīstība un vides aizsardzība (t.sk. atkritumu apsaimniekošanu), lai tā būtu atbilstoša pastāvīgai dzīvesvietai un mazinātu vides piesārņojumu.

Talsu novada IAS izvirza šādas vadlīnijas attiecībā uz piekrastes un ūdeņu teritoriju attīstību un plānošanu:

- Nodrošināt strukturētu pieejamību Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastei un publiskajiem ūdeņiem.
- Nodrošināt publisko ūdeņu apsaimniekošanas plānu izstrādi un ieviešanu.
- Izvērtēt novada publiskos ūdeņus un to attīstību, izstrādājot kompleksu novada publisko ūdeņu tematisko plānojumu.
- Veicami ūdensobjektu aizsardzības pasākumi – labiekārtojuma elementu izveide, zāles izpļaušana, koka laipu un norobežojošu barjeru uzstādīšana.
- Veicami ūdens resursu monitoringa pasākumi, lai nodrošinātu labu ūdens ķīmisko un ekoloģisko kvalitāti ilgtermiņā.

Piekrastes teritoriju telpiskā perspektīva

Talsu novada IAS ir noteiktas vēlamās plānotās ilgtermiņa pārmaiņas dažādiem telpiskās struktūras elementiem, t.sk. piekrastes teritorijai.

Piekrastes teritorijā noteiktas attīstāmās teritorijas, kur tiek plānota publiskās infrastruktūras attīstība. Piekrastes ciemu teritorijās prioritāte ir dzīvojamā apbūve un rekreācijas iespējas, saglabājot piekrastes ciemu apbūves raksturu un pilnveidojot ciemu teritoriju labiekārtošanu. Ārpus blīvi apdzīvotām vietām (ciemiem) plānojama piekrastes attīstība, piemēram, esošo autoceļu pārbūve līdz jau šobrīd apmeklētākajām pludmalēm, autonomietņu izveide pie tām, izeju uz pludmali labiekārtošana, peldvietu un pludmaļu labiekārtošana, velosipēdu ceļu un velomaršrutu izveide, atkritumu savākšanas konteineru (t.sk. dalītās vākšanas konteineru) novietošana un labierīcību izvietošana, organizētu ugunsgrēku vietu ierīkošana u.c. pasākumi. Attīstības pasākumu mērķis ir piekrastes teritorijas minimāls labiekārtojums tajās vietās, kuras iedzīvotāji, apmeklētāji un tūristi apmeklē jau šobrīd, neskatoties uz to, ka tajās nav ierīkota atbilstoša infrastruktūra.

1.1.6 Talsu novada attīstības programma 2022. – 2028. gadam

Talsu novada attīstības programma (turpmāk - Talsu novada AP) izceļ piekrastes dabas vērtību, publiskās ārtelpas un tūrisma nozīmību. Talsu novada piekrastei un tūrismam ir būtiska loma un nozīme sasaistē ar blakus esošajiem novadiem - Tukuma un Ventpils novadu.

Talsu novada AP vidēja termiņa prioritātes VTP3 un VTP4 ir saistāmas ar piekrasti un tās attīstību.

- VTP3 **Mājoklis, vide un mobilitāte** min dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas, t.sk. piekrastes, nozīmi fiziskās vides kvalitātes uzturēšanā un attīstībā.
- VTP4 **Konkurētspējīga un atpazīstama uzņēmējdarbības vide** uzsver dabas resursu, t.sk. piekrastes potenciālu, izmantošanu tūrisma attīstībai, kas attiecīgi veicina uzņēmējdarbības izaugsmi.

Talsu novada AP nosaka rīcības virzienus (RV), lai sasniegtu izvirzītās vidēja termiņa prioritātes. Rīcības virzienus papildina uzdevumi, kas definē konkrētās veicamās aktivitātes.

Ar piekrastes attīstību ir saistāms RV12 **Vide un dabas resursi**, kam noteikts uzdevums U31 **Nodrošināt ilgtspējīgu piekrastes apsaimniekošanu.**

Talsu novada AP izvirzītās prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi nodrošina sasaisti ar citiem plānošanas dokumentiem, it īpaši ar Talsu novada IAS un tajā izvirzīto Ilgtermiņa prioritāti IP3 Līdzsvarota un mūsdienīga pilsētu, ciemu, piekrastes un lauku attīstība.

2 Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjosla

2.1 Noteikšanas metodika

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 6. panta pirmo daļu Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjosla izveidota, lai samazinātu piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabātu meža aizsargfunkcijas, novērstu erozijas procesu attīstību, aizsargātu piekrastes ainavas, nodrošinātu piekrastes dabas resursu, arī atpūtai un tūrismam nepieciešamo resursu un citu sabiedrībai nozīmīgu teritoriju saglabāšanu un aizsardzību, to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu.

Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjosla iedalās krasta kāpu aizsargjoslā, jūras aizsargjoslā un ierobežotas saimnieciskās darbības joslā (ierobežotas saimnieciskās darbības josla līdz 5 km platumā, ko nosaka no krasta kāpu aizsargjoslas iekšzemes robežas līdz piekrastes aizsargjoslas iekšzemes robežai).

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma Pārejas noteikumu 26.punktu līdz jaunas krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanai vietējās pašvaldības teritorijas ciemu plānojumos atbilstoši šā likuma 33. panta pirmajai daļai, 67. pantam un 6. panta ceturtajā daļā minētajai metodikai par īpaši aizsargājamo biotopu iekļaušanu, to izmaiņām un izslēgšanu ir spēkā krasta kāpu aizsargjosla, kas noteikta spēkā esošajos teritorijas plānojumos. Līdz ar to līdz vienota Talsu novada teritorijas plānojuma izstrādei **spēkā bija krasta kāpu aizsargjosla, kas noteikta spēkā esošajos teritorijas plānojumos.**

Ministru kabineta 2024. gada 14. jūnija noteikumi Nr. 351 “Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas metodika” nosaka Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas metodiku. Piekrastes attīstības plāna ietvaros, balstoties uz minētajiem Ministru kabineta noteikumiem, sagatavots krasta kāpu aizsargjoslas projekts, kas ņemams vērā un nepieciešamības gadījumā precizējams izstrādājot Teritorijas plānojumu (atbilstoši minēto Ministru kabineta noteikumu 4. punktam).

Ministru kabineta noteikumi Nr. 351 “Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas metodika” nosaka šādu metodiku krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanai:

- krasta kāpu aizsargjoslas platums ciemos ir noteikts no vietas, kur sākas dabiskā sauszemes veģetācija, 150 m sauszemes virzienā, ņemot vērā prognozēto krasta erozijas risku un iekļaujot īpaši aizsargājamus biotopus (atbilstoši Ministru kabineta noteikumos Nr.351 metodikā noteiktajiem attālumiem un platībām), bet nepārsniedzot 300 m;
- krasta kāpu aizsargjoslas platums lauku teritorijā ir noteikts no vietas, kur sākas dabiskā sauszemes veģetācija, 300 m sauszemes virzienā, ņemot vērā prognozēto krasta erozijas risku;
- jūras aizsargjosla aptver pludmali un zemūdens šelfa daļu no vienlaidu dabiskās sauszemes veģetācijas sākuma līdz 10 m izobatai.

Dabiskās sauszemes veģetācijas līnija grafiskajos materiālos atlikta pēc aktuālajiem ortofoto karšu materiāliem ar mēroga noteiktību M 1:10000.

Krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanā ir ņemta vērā:

- erozijas prognoze³ nākamiem 25 gadiem, 3. un 4. krasta erozijas riska klases piekrastes posmos piemērojot informāciju par vidējo pamatkrasta robežas atkāpšanos;
- Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu izplatība saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” informāciju (datu ieguves datums no datu bāzes 15.12.2023.).

Krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanas metodika ciemos

Likumdevējs ir paredzējis, ka ciemos krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanā tiek ņemta vērā arī vēsturiskā apbūves struktūra:

- Aizsargjoslu likuma 6. panta (2) b) nosaka, ja ciemu robežas ir apstiprinātas šā likuma 67. pantā paredzētajā kārtībā un noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, krasta kāpu aizsargjoslas platums šajos ciemos nav mazāks par 150 metriem, obligāti iekļaujot tajā īpaši aizsargājamus biotopus 300 metru platā joslā, kā arī ņemot vērā vēsturisko apdzīvojuma struktūru;
- Ministru kabineta noteikumu Nr. 351 9. pants paredz, ka **krasta kāpu aizsargjoslas robežas ciemos** nosaka, **ņemot vērā vēsturisko apdzīvojuma struktūru** un noteikumu 8. pants, ka ņemot vērā situāciju dabā, ir iespējamās atkāpes no noteikumu 7. punktā minētajām prasībām (krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanas pamatprincipi), ja pašvaldība saņēmusi saskaņojumu ar attiecīgajām institūcijām (Valsts vides dienestu un Dabas aizsardzības pārvaldi).

Tātad Aizsargjoslu likums un saskaņā ar to izdotie Ministru kabineta noteikumi Nr. 351 nepārprotami pasaka, ka, nosakot krasta kāpu aizsargjoslu ciemos, jāņem vērā vēsturiskā apdzīvojuma struktūra un tā nav pakārtota dabas aizsardzības aspektiem. Vēsturiskās apdzīvojuma struktūras aspekti (ciemu vēsturiskā attīstība un apbūves struktūra) Talsu novadā ņemti vērā izstrādājot priekšlikumu piekrastes ciemu robežu noteikšanai (3. nodaļa). Izvērtējumu skatīt 4. pielikumā.

Īpaši aizsargājamo biotopu teritoriju aizsardzību regulē arī citi normatīvie akti - “Sugu un biotopu aizsardzības likums” un daudzviet arī likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.

Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas teritorijā ir jāievēro Aizsargjoslu likuma 35. un 36. pantā noteiktie aprobežojumi teritorijas izmantošanai un apbūvei. 36. pants nosaka ierobežojumus apbūves krasta kāpu aizsargjoslā, tai skaitā ciemu teritorijā:

(2) aizliegts celt jaunas ēkas un būves un paplašināt esošās, izņemot gadījumus, kad:

1) atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam tiek:

a) atjaunotas vai restaurētas esošās ēkas un būves;

b) būvētas palīgēkas pie esošajām dzīvojamām ēkām vai būvēm;

c) pārbūvētas esošās ēkas vai būves, nepārsniedzot esošo būvapjomu, bet, pārbūvējot esošās dzīvojamās ēkas, kuru platība ir mazāka par 150 kvadrātmetriem, to kopējā platība pēc pārbūves nedrīkst pārsniegt 150 kvadrātmetrus;

4) ēku un būvju celtniecība vai paplašināšana notiek šā likuma 67.pantā noteiktajā kārtībā apstiprinātajās un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajās ciema robežās vietās,

---

³ Vadlīnijas jūras krasta erozijas seku mazināšanai, 2014, pieejamas: <https://www.varam.gov.lv/lv/vadlinijas-juras-krasta-erozijas-seku-mazinasanai>

kur bijusi iepriekšējā apbūve, minētās darbības ir paredzētas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā;

6) tiek veikta mehānisko transportlīdzekļu stāvlaukumu un glābšanas staciju būvniecība un tiem nepieciešamo pievedceļu un teritorijas labiekārtošanai nepieciešamo mazēku būvniecība;

7) tiek veikta ielu un autoceļu būvniecība vai pārbūve, lai nodrošinātu piekļuvi esošām dzīvojamām ēkām vai šajā pantā atļautās apbūves (ja tur bijusi iepriekšējā apbūve) vajadzībām, ja nepastāv citas piekļuves iespējas;

(2¹) Šā panta otrajā daļā minētās darbības veic, ja:

1) veikts paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums un saņemts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par novērtējuma ziņojumu vai izdoti tehniskie noteikumi saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" prasībām;

2) attiecīgā apbūve paredzēta vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā.

Attiecībā uz agrāk celto būvju tiesiskuma aspektiem svarīgas ir tiešu prakses atziņas, piemēram, skaidrojot, ka būvniecības dokumentācijas pieprasīšana par būvdarbiem, kas pabeigti vairāk nekā pirms 20 gadiem ir jāaprobežojas ar fakta konstatēšanu par būves esību dabā.⁴ Tiesu vara imperatīvi noteikusi tiesiskuma pārvērtējuma ierobežojumus, gan arī likumdevēja mērķis ir nesaistīt pirms attiecīgā laika posma būvēto būvju ierakstīšanu zemesgrāmatās ar būvniecības tiesiskuma jautājumiem. Tas, savukārt, atbilst tiesiskās drošības principa, kas ietver arī tiesiskās stabilitātes elementu, garantiju nodrošināšanai, veidojot paredzamu un stabilu tiesisko vidi.

Ievērojot augstākminēto, sagatavots krasta kāpu aizsargjoslas projekts, kas redzams *ArcGis online* kartē⁵ un 5. pielikumā ievietotajās kartoshēmās par katra ciema esošo un potenciālo krasta kāpu aizsargjoslu. Kartoshēmās redzama krasta kāpu aizsargjosla, kas ir noteikta spēkā esošajos teritoriju plānojumos, aizsargjoslas priekšlikums atbilstoši Ministru kabineta noteikumi Nr. 351 metodikai un priekšlikums krasta kāpu aizsargjoslai, ņemot vērā vēsturisko apdzīvojuma struktūra.

Pamatojoties uz augstāk minēto darbību kopuma rezultātu, teritorijas plānojumā nepieciešams iekļaut **aizsargjoslas galējo versiju**, kura precīzi atspoguļo novada iedzīvotāju intereses un kurā līdzsvarotas dabas aizsardzības un vietējās kopienas intereses.

Ņemot vērā situāciju dabā, teritorijas plānojuma saskaņošanas laikā attiecīgajām institūcijām tiek izdiskutētas visas tās teritorijas, kurās ir iespējamas atkāpes MK noteikumu Nr. 351 7. punktā minētajām prasībām.

2.2 Jūras krasta erozija

Aktuālais Baltijas jūras un Rīgas līča krastu erozijas procesu intensitātes vērtējums ilgtermiņā ir veikts VARAM metodiskā materiāla "Vadlīnijas jūras krasta erozijas seku mazināšanai" izstrādes ietvaros. Tajā definētas 5 krasta erozijas klases, kur katra raksturo atšķirīgu erozijas riska pakāpi vai līmeni. Talsu novada piekrastē ir definētas visas 5 erozijas klases un to detalizēti apraksti pieejami vadlīnijās:

⁴ Skat. Administratīvās rajona tiesas 2011. gada 2. februāra spriedumu lietā Nr. A42885009.

⁵ Piekrastes attīstības plāna sabiedriskās apspriešanas laikā ArcGis online karte pieejama aplūkošanai saitē <https://g93.maps.arcgis.com/apps/instant/sidebar/index.html?appid=409f839cf5d6446c811d3d0363339efb&locale=lv>, pieejams līdz 31.08.2024.

1. tabula. Erozijas klases un to garumi Talsu novadā

5. klase – bieža hroniska erozija, atkāpšanās >1 m/gadā	(1 posms)
4. klase – hroniska erozija, atkāpšanās <1 m/gadā	(8 posmi)
3. klase – nozīmīga vidēji bieža erozija, nepilnīgi kompensēta	37,6 km (20 posmi)
2. klase – reta erozija, kompensēta	32,79 km (11 posmi)
1. klase – nenozīmīga ļoti reta erozija, kompensēta	8,86 km (1 posms)

Erozijas procesu intensitātes vērtējums ilgtermiņā attēlots 2. attēlā. Nozīmīgākie erozijas posmi Talsu novadā atrodas abpus Kolkas ragam - ~7 km, no tiem 5. klases erozijas risks 1,2 km garumā.

Posmā starp Žoceni un Roju – nepilnu 1 km garš 4. klases (hroniska erozija) posms, virzienā no Rojas līdz Kaltenei un gar Kaltenes ciemu ir aptuveni 13 km garš 3. un 4. klases erozijas posms.

Gar Mērsragu ir ~1,5 km garš 4.klases erozijas posms.

Savukārt posmā no Sīkraga līdz Vaidei ir nenozīmīga, kompensēta erozija (1. un 2. klase) un erozijas iespējamība ir neliela.

Krasta kāpu aizsargjoslas noteikšanā ir ņemta vērā erozijas prognoze nākamām 25 gadiem (aptuvenais teritorijas plānojuma darbības laiks), 3. un 4. krasta erozijas riska klases piekrastes posmos piemērojot informāciju par vidējo pamatkrasta robežas atkāpšanos. Erozijas prognoze nākamām 25 gadiem noteikta, izmantojot VARAM metodiskā materiāla "Vadlīnijas jūras krasta erozijas seku mazināšanai" informāciju par vidējo pamatkrasta robežas atkāpšanos piekrastes 3. un 4. krasta erozijas riska klases posmos. Krasta kāpu aizsargjosla aprēķināta no krasta erozijas riska zonas nosakot attiecīgi 150 m vai 300 m aizsargjoslu.

Jūras krasta erozijas riska klases ir attēlotas *ArcGis online* kartē⁶ (atbilstoši mēroga noteiktībai, mērogs 1:10000) un 2. attēlā.

⁶ Piekrastes attīstības plāna sabiedriskās apspriešanas laikā ArcGis online karte pieejama aplūkošanai saitē <https://g93.maps.arcgis.com/apps/instant/sidebar/index.html?appid=409f839cf5d6446c811d3d036339efb&locale=lv>, pieejams līdz 31.08.2024.

2. attēls Erozijas procesu intensitātes vērtējums ilgtermiņā (avots: metodiskais materiāls „Vadlīnijas jūras krasta erozijas seku mazināšanai”)

3 Ciemu izvērtējums un priekšlikumi ciemu robežu izmaiņām

3.1 Metodikas apraksts

Piekrastes attīstības plāna ietvaros **veikta esošo ciemu robežu izvērtēšana un sagatavoti priekšlikumi ciema robežu izmaiņām.**

Talsu novadā piekrastē – 2 km joslā no jūras robežas atrodas 22 ciemi (2. tabula). Rudes ciems un Uguņciems atrodas iekšzemē un nerobežojas ar jūtu, tāpēc netiek vērtētas to robežas).

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu apdzīvotas vietas ir pilsētas, ciemi, mazciemi un viensētas. Ciema statusu piešķir un atceļ novada dome, pamatojoties uz pašvaldības teritorijas plānojumu, kurā ir noteikta ciema robeža un pamatota ciema izveides nepieciešamība. Ciema statusu var piešķirt tādai novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra. Talsu novada teritorijas plānojuma izstrādes laikā nav plānots veidot jaunus ciemus.

Esošo ciemu robežas ir apstiprinātās: Kolkas pagasta ciemu robežas apstiprinātas ar Dundagas novada domes 2010. gada 22. jūnija lēmumu (protokols Nr.9), Rojas pagasta ciemu robežas apstiprinātas ar Rojas novada domes 2011. gada 20. septembra lēmumu Nr.13, Mērsraga pagasta ciemu robežas apstiprinātas ar Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas 07.03.2005. gada lēmumu Nr. 7-6/10385/159/1638; Vandzenes pagasta Uguņu un Upesgrīvas

ciemu robežas apstiprinātas ar Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas 30.01.2007. gada lēmumu Nr. 1-06/789/707.

Apstiprinot ciemu robežas bija ņemams vērā Aizsargjoslu likuma 67.pantā noteiktais, ka ciemu robežas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā apstiprina Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija pēc saskaņošanas ar Vides ministriju, pamatojoties uz pašvaldības priekšlikumu vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma projektā.

Aizsargjoslu likums redakcijā (stājās spēkā 22.07.2003), 36.panta pirmā daļā noteica, ka Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā tiek noteikti šādi aprobežojumi; 1) *pilsētās un ciemos jaunveidojamā zemes īpašuma platību nosaka vietējās pašvaldības saistošajos noteikumos, bet apbūves blīvumu - vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā; 2) ārpus pilsētām un ciemiem jaunveidojamā zemes īpašuma platību, uz kuras atļauts izvietot vienu viensētu ar saimniecības ēkām, bet ne mazāku par trim hektāriem, nosaka vietējās pašvaldības saistošajos noteikumos, bet apbūves blīvumu — vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā. Vietās, kur ir saglabājusies vēsturiskā viensētu apbūve, pašvaldība izstrādā saistošos noteikumus par arhitektūras prasībām jaunbūvējamām vai atjaunojamām ēkām atbilstoši vēsturiskajam apbūves raksturam.*

Administratīvā apgabaltiesa 2009. gada 5. maija spriedumā lietā Nr. A42429506, kam pievienojies Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments ar 2009. gada 5. maija spriedumu lietā Nr. A42429506, ir atzinusi, ka ar kadastra apzīmējuma vai numura piešķiršanu zemes gabalam netiek radīts jauns īpašums. Jauns īpašums tiek radīts Zemesgrāmatu likuma 29. panta kārtībā, kas nosaka, ka zemesgrāmatā katram pastāvīgam īpašumam atklāj atsevišķu nodalījumu.

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments ir noteicis, ka 2003. gada 23. jūlijs ir brīdis, no kura vērtē, vai konkrētais nekustamais īpašums ir jaunveidojams. Judikatūrā ir nostiprināts, ka Aizsargjoslu likuma 36.panta pirmās daļas izpratnē noregulējums par zemes dalīšanu attiecināms uz jaunu īpašumu izveidi ar mērķi tos apbūvēt un tas skatāms kopskatā ar mērķi ierobežot apbūves blīvumu un aizsargāt piekrastes dabas vērtības no nevēlamas antropogēnās slodzes, par kādu uzskatāma būvniecība.

Ņemot vērā, ka atsevišķos gadījumos pagastu padomēm ir bijis no ministrijas atšķirīgs viedoklis par to, kad tika apstiprinātas ciemu administratīvās robežas, arī zemes vienību dalīšanā tika pielietota dažāda interpretācija, kā rezultātā ir izveidojusies situācija, ka atsevišķām zemes vienībām to platības dēļ netiek izdoti tehniskie noteikumi būvniecības veikšanai.

Talsu novada IAS piekrastes teritoriju telpiskā perspektīva paredz, ka piekrastes ciemu teritorijās prioritāte ir dzīvojamā apbūve un rekreācijas iespējas, saglabājot piekrastes ciemu apbūves raksturu un pilnveidojot ciemu teritoriju labiekārtošanu. Talsu novada IAS piekrastes ciemi izdalīti kā:

- Roja – novada nozīmes attīstības centrs;
- Mērsrags - novada nozīmes attīstības centrs;
- Kolka - novada nozīmes attīstības centrs;
- Mazirbe, Melnsils, Kaltene, Upesgrīva – kopienas nozīmes attīstības centrs;
- Sīkrags, Košrags, Pitrags, Saunags, Vaide, Uši, Aizklāņi, Pūrciems, Ģipka, Žocene, Valgalciems - piekrastes ciemi, t.sk. ar specializētu attīstības virzienu.

Piekrastes ciemi Talsu novada IAS noteikti kā ciemi ar specializētu attīstības virzienu, kas izceļ piekrastes ciemu unikalitāti un īpašas telpiskās attīstības un plānošanas nepieciešamību attiecībā uz vides un dabas aizsardzību, apbūves plānošanu un teritorijas izmantošanu. Piekrastes ciemu teritorija attīstāma un plānojama kompleksi, balstoties uz Valsts ilgtermiņa

tematisko plānojumu Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai. Teritorijā attīstāma augstvērtīga tūrisma infrastruktūra un dzīves vide, līdzsvarojot dabas aizsardzības, kultūrvides ainavas aizsardzības un ekonomiskās attīstības intereses.

Lai veiktu esošo ciemu robežu precizēšanu, veikta tā pamatojuma analīze. Ņemti vērā Talsu novada IAS noteikti principi attiecībā uz piekrastes ciemu attīstību ilgtermiņā un līdzšinējā attīstība, ko raksturo kvantitatīvi rādītāji, kas skatāmi arī kontekstā ar piekrastes ciemu sezonālo raksturu.

Ciemu robežu vērtēšanā un robežu projekta sagatavošanā vērtēti šādi aspekti:

- esošā apdzīvojuma struktūra – ņemtas vērā spēkā esošās ciemu robežas un piekrastei raksturīgā izklīdētā apbūves struktūra (raksturīga Baltijas jūras ciemiem), kas nosaka, ka ciemu robežas nav nosakāmas šauri ap esošajām ēkām, bet paredz, ka piekrastes ciemos, apbūve ir izvietota izklīdus, veidojot plašas teritorijas. Piekrastes ciemos liela nozīme ir viensētu tradīcijai, kā arī atsevišķu sētu uzbūvei un iekārtojumam, kas balstīts uz savrupības principa, paredzot katrai saimniecības vajadzībai atsevišķu ēku. Savukārt Rīgas līča piekrastes ciemos, apbūve izvietota blīvāk, kas arī ir ņemts vērā, vērtējot ciemu robežas. Apbūves struktūras vērtējumu skatīt 4. pielikumā un priekšlikumus apbūvei 5. nodaļā.
- līdzšinējā attīstība esošajās ciemu robežās – izvērtējot līdzšinējo attīstību ciemu robežās ņemta vērā apbūves attīstība – darījumu skaits ar nekustamo īpašumu jeb nekustamo īpašumu tirgus aktivitāte (skatīt datus 2. tabulā);
- pastāvīgi dzīvojošo iedzīvotāju skaita izmaiņas un sezonālo iedzīvotāju skaits (pieņēmums par vasaras sezonā dzīvojošo cilvēku skaitu balstīts pašvaldības novērojumos (vidēji 15% līdz 20% pieaugums) (dati 2. tabulā);
- detālplānojumi un to īstenošanas virzība – izstrādāto detālplānojumu īstenošanas uzsākšana un sadalīto zemes vienību apbūve – gadījumos, ja izstrādāts detālplānojums, bet tā īstenošanas nav uzsākta, tas ir nav uzsākta zemes sadale, tika vērtēts vai nepieciešams atstāt teritoriju ciemā (detālplānojumi vērtēti, atbilstoši izstrādes stadijā esošā teritorijas plānojumā veiktajam detālplānojumu izvērtējumam, pieejami teritorijas plānojuma izstrādes materiālos);
- inženierkomunikāciju pieejamība un pakalpojumi – centralizētie sadzīves kanalizācijas un ūdensapgādes tīkli pieejami tikai Mērsraga, Rojas, Kolkas un Mazirbes ciemos, tāpēc vērtējot iespējamo ciemu robežu paplašināšanu, ņemts vērā, ka Talsu novada piekrastes ciemos nav veicama robežu paplašināšana, lai paredzētu jaunas apbūves teritorijas (plašāk 4.3. nodaļā un 3. tabulā).

Vēlamais minimālais pakalpojumu grozs katrā no ciemu attīstības līmeņiem noteikts Talsu novada IAS. Lai būtu pamatoti to sasniegt, nepieciešams veicināt ciemu apdzīvotību un monitorēt sezonālās iedzīvotāju svārstības. Daļa no piekrastes ciemos esošajiem pakalpojumu pakalpojumiem vērtējama kā sezonāla, kas saistāma ar iedzīvotāju skaita izmaiņām un pakalpojumu izmantojamību (piemēram, pludmales labiekārtojums);

- piekļuves iespējas – izvērtējot atsevišķu zemes vienību pievienošu ciema teritorijai vai izslēgšanu no tās, ņemts vērā vai zemes vienībai ir esoša, vai ir risināma piekļuve, neparedzot ietvert ciemā teritorijas bez piekļuves, ko ir iespējams nākotnē risināt. Kā esoša piekļuve ņemta vērā dibināta servitūta esamība, dabā esoši ceļi, citos plānošanas dokumentos plānoti ceļi (piemēram, detālplānojumos), tematiskā plānojuma “Talsu novada transporta attīstības plāns” paredzēto vienoto ceļu un ielu tīklu, kurā noteiktas gan pašvaldības nozīmes ielas, gan teritorijas, kas rezervējamas transporta infrastruktūrai);

- iedzīvotāju iesniegumus par sev piederošā nekustamā īpašuma atrašanos ciemā vai ārpus tā (skatīt tematiskā plānojuma “Talsu novada piekrastes attīstības plāns” Pārskats par attīstības plāna izstrādi);
- īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības noteikumi tika ņemti vērā, vērtējot tajos noteikto zonējumu (skatīt 4. tabulu);
- ciemu robežu precizēšana pa esošo zemes vienību (kadastra) robežām. Gadījumos, kad šobrīd spēkā esošās ciemu robežas nesakrīt ar esošo zemes vienību robežām, ciemu robežas tiek precizētas. Visbiežāk robežu nesakrītība veidojas, veicot konkrētu zemes vienību instrumentālo uzmērīšanu un tai sekojošas zemes vienību robežu korekcijas kadastra informācijas sistēmās. Situācijās, kad konkrētas zemes vienības izteikti lielākā daļa atrodas ciema teritorijā vai, tieši otrādi, ārpus tās, ir veikts izvērtējums šādi ciema robežas pamatotībai un ciema robeža var būt precizēta pa zemes vienības robežu, attiecīgi visu zemes vienību ietverot ciemā vai izslēdzot no tā. Visbiežāk tikai daļēji ciema teritorijās ietilpstošas ir zemes vienības ar ļoti lielu platību - pārsvarā tās ir AS “Latvijas valsts meži” vai Dabas aizsardzības pārvaldes (Slīteres nacionālais parks) pārziņā esošās zemes vienības, arī valsts vai pašvaldības pārziņā esošās zemes vienības jūras piekrastē.

Izvērtējot esošās ciemu robežas, secināts, ka līdzšinējā laikā novados, kas tagad ietilpst Talsu novadā, teritoriju plānojumos nav bijusi vienota pieeja attiecībā uz pludmales teritorijas iekļaušanu ciema robežās. Dažiem ciemiem tā ir noteikta ietverot pludmali ciemos, dažiem – neietverot. Veidojot priekšlikumu jaunajām ciemu robežām, pieņemts, ka pludmale ietilpst ciema teritorijā, tāpēc visos ciemos attiecībā uz ciemu robežas precizēšanu gar Baltijas jūru lietota vienota pieeja, ka ciema robeža tiek noteikta pa zemes vienību robežu – tālāko zemes vienības robežu uz jūras pusi, kas ietilpst vai daļēji ietilpst pagastā.

Ministru kabineta 2021. gada 15. jūnija noteikumu Nr. 386 “Administratīvā centra, ciema un pilsētas statusa maiņas, kā arī administratīvās teritorijas, novada teritoriālā iedalījuma un ciemu robežu noteikšanas, grozīšanas un aktualizēšanas noteikumi” 16. punkts nosaka, ka Valsts zemes dienests (turpmāk – VZD) Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā robežu jūras piekrastes joslā precizē pēc aktuālās informācijas saņemšanas par jūras krasta līniju. Savukārt, 44. punkts nosaka, ja VZD Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras izstrādātajā aktuālajā topogrāfiskajā kartē vai ortofotokartē konstatē izmaiņas jūras krasta līnijā, bet zemes vienības robeža šajā posmā nav kadastrāli uzmērīta, līdz brīdim, kamēr normatīvajā regulējumā tiek noteikta jūras krasta līnijas noteikšanas un aktualizēšanas kārtība, VZD Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā attiecīgi aktualizē administratīvās teritorijas vai novada teritoriālā iedalījuma vienības robežu, negrozot šo robežu.

Piekrastes attīstības plāna izstrādes laikā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izstrādā un saskaņo Ministru kabineta noteikumus “Jūras krasta līnijas, augstākās bangas robežas un buferjoslas noteikšanas, aktualizēšanas, apstiprināšanas un datu reģistrēšanas noteikumi”, saskaņā ar kuriem jūras krasta līniju noteiks un apstiprinās Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Pēc jūras krasta līnijas apstiprināšanas VZD apstiprināto jūras krasta līniju izmantos, lai Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā aktualizētu administratīvo teritoriju robežas un pēc tam kadastra kartē precizētu kadastra objektu attēlojumu, ievērojot kadastra objekta noteikšanas dokumentos minēto, un nemainot uzmērītās zemes vienības robežas. Tāpat šī Piekrastes attīstības plāna izstrādes laikā saskaņošanā ir arī grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 10. aprīļa noteikumos Nr. 263 “Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi”, kas noteiks kārtību kādā Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrē un aktualizē jūras piekrastes joslu atbilstoši noteiktajai jūras krasta līnijai.

Administratīvo teritoriju un novada teritoriālā iedalījuma vienību robežas jūras piekrastes joslā ir atkarīgas no jūras krasta līnijas novietojuma. Minētais grozījumu projekts paredz Ministru kabineta noteikumos Nr. 263 nostiprināt principu, ka kadastra kartē kadastra objekta attēlojumu var attēlot atbilstoši jūras krasta līnijai. Pašreiz VZD rīcībā vēl nav valsts līmenī noteikta un apstiprināta jūras krasta līnija un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā neuzmērītu zemes vienību robežas jūras piekrastes joslā tiek attēlotas, pamatojoties uz ortofoto kartēm.

Piekrastes attīstības plānā piekrastes ciemu administratīvās robežas aktualizētas atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētajām zemes vienību robežām, ietverot pludmales daļu. Šis ciemu administratīvo robežu grozīšanas priekšlikums tiks vērtēts arī Talsu novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros. Teritorijas plānojumu saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 17. punktu ir jāizstrādā līdz 2025. gada 31. decembrim.

Lai vērtētu ciemu robežu izmaiņas, veikts nekustamo īpašumu darījumu izvērtējums, lai secinātu par darījumu aktivitāti, kas atspoguļo nākotnes apbūves iespējamību un apbūves un apdzīvojamības blīvuma izmaiņu potenciālās tendences.

Iedzīvotāju skaita izmaiņas 12. gadu laikā (2018. – 2024.) liecina, ka deklarēto iedzīvotāju skaits piekrastes ciemos samazinās (izņēmums ir Košrags, Uši, Vaide, Pūrciems un Upesgrīva). Iedzīvotāju skaita samazinājums vidēji ciemos ir ~12%, kas kopumā ir līdzīgs Latvijas kopējam iedzīvotāju skaita izmaiņām.

Piekrastes ciemos, atšķirībā no lielākās daļas iekšzemes ciemu, ir būtiskas sezonālās iedzīvotāju skaita svārstības. Atsevišķos ciemos iedzīvotāju skaits var pieaugt pat par 30% vai vairāk salīdzinājumā ar ciemos deklarēto iedzīvotāju skaitu. Iedzīvotāju skaits pieaug, jo iedzīvotāji pārceļas uz saviem īpašumiem, kas paredzēti dzīvošanai vasarā. Un lielu daļu sezonālo iedzīvotāju veido tūrisma mītnu apmeklētāji. Aplēses par sezonālo iedzīvotāju pieaugumu balstīts Talsu novada komunālo dienestu sniegta informācijā par sadzīves kanalizācijas un ūdensapgāde apjoma pieaugumu un

Piekrastes ciemos nekustamo īpašumu tirgus ir aktīvs. Notiek darījumi gan ar zemi, gan zemi un ēkām, gan dzīvokļiem. Aktīvākā darbība ar darījumiem ar zemi un ēkām notikusi Mazirbē, Kolkā, Rojā, Kaltenē, Mērsragā, Melsilā, Upesgrīvā), darījumi ar zemi – Rojā, Kaltenē, Valgalciemā un Mērsragā. Savukārt dzīvokļu darījumi notikušie lielajos ciemos – Kolka, Roja, Mērsrags. Tas, ka nekustamo īpašumu tirgus ir aktīvs, liecina, ka iedzīvotājiem ir interese par būvniecību piekrastē un uzturēšanos tajā.

2.tabula Iedzīvotāju skaita izmaiņas un darījumu skaits ar nekustamajiem īpašumiem⁷ Talsu novada piekrastes ciemos

Nosaukums	Platība (ha)	Iedzīvotāju skaita izmaiņas (gada. 01.01.)				Kopā ar sezonālajiem iedz. *	Blīvums 2024. (iedz./km ²)	Darījumi ar NĪ 2018.-2023		
		2018.g	2024.g	Izmaiņas				Ar zemi	Ar zemi un ēkām	Ar dzīvokļiem
Kolka	160,09	638	545	-93	-14,6%	709	340	4	20	40

⁷ Valsts zemes dienests, nekustamā īpašuma tirgus datu bāzes atvērtie dati Datu bāzē tiek uzkrāti darījumi ar nekustamajiem īpašumiem, kas reģistrēti Valsts Vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā.

	Mazirbe	263,38	85	71	-14	-16,5%	78	27	2	15	8
	Košrags	118,80	5	5	0	0,0%	6	4	2	4	0
	Pitrags	251,54	37	36	-1	-2,7%	41	14	0	7	0
	Saunags	146,47	14	5	-9	-64,3%	6	3	0	7	0
	Sīkrags	174,44	11	5	-6	-54,5%	6	3	0	3	0
	Uši	13,43	5	13	8	160,0%	15	97	0	0	0
	Vaide	120,43	5	12	7	140,0%	14	10	1	3	0
Rojas pagasts (9)	Roja	617,91	2112	1944	-168	-8,0%	2527	315	29	66	162
	Rude	356,46	512	452	-60	-11,7%	-	127	3	11	18
	Kaltene	655,13	321	272	-49	-15,3%	326	42	18	40	1
	Melnšils	68,19	140	124	-16	-11,4%	186	182	4	14	0
	Aizklāņi	21,19	23	21	-2	-8,7%	24	99	0	0	0
	Ģipka	104,53	71	62	-9	-12,7%	81	59	8	6	1
	Pūrciems	89,75	21	25	4	19,0%	29	28	0	0	0
	Valgalciems	146,63	119	108	-11	-9,2%	124	74	18	14	0
	Žocene	104,04	24	21	-3	-12,5%	27	20	3	6	0
Mērsraga pagasts (2)	Mērsrags	1223,04	1324	1175	-149	-11,3%	1410	96	131	67	33
	Upesgrīva	194,03	86	95	9	10,5%	109	49	4	17	1
Vandzenes pagasts (2)	Uguņciems	918,24	90	89	-1	-1,1%	-	10	40	10	0
	Upesgrīva	89,20	39	21	-18	-46,2%	24	24	2	3	0

Piekrastes ciemu robežas un to platības nevar skatīt atauti no sezonālām svārstībām un kā jau to nosaka Talsu novada IAS, piekrastes ciemu attīstībā ir jāievēro, ka tās ir pastāvīgas vai sezonālas dzīvesvietas, kurās ir kompakta vai izklaidus apbūve. Ciemiem jānodrošina lauku apdzīvojuma saglabāšana un identitāte, pamata pakalpojumu pieejamība un vides sakoptība, jānodrošina novietojuma un kultūrvēsturiskā mantojuma potenciāla izmantošana, specializējoties kā tūrisma vai konkrēta uzņēmējdarbības veida attīstības centriem.

Esošie pakalpojumi piekrastes ciemos ir atšķirīgi. No pilsētas līmeņa pakalpojumu piedāvājuma Mērsraga, Kolkā un Rojā, līdz sezonāliem pakalpojumiem kā kempings Ušu ciemā. Nozīmīgāko pakalpojumu uzskaitījums 4. tabulā. Lai būtu iespējams nodrošināt esošus pakalpojumus un veidot jaunus pakalpojumus, tai skaitā tikai sezonālus, būtiska ir cilvēku piesaiste un ilgtermiņā paredzami plānošanas apstākļi. Arī sezonāli pakalpojumi un sezonāla

uzņēmējdarbība rada darba vietas vietējiem iedzīvotājiem, ļaujot saglābt piekrastē arī pastāvīgo iedzīvotāju skaitu. Tāpēc, kā 3.2. nodaļā ir izklāstīts plašāk, ciemu robežas tiek precizētas, neparedzot ievērojamas platību izmaiņas.

3. tabula Esošo pakalpojumu uzskaitījums

Nosaukums		Pakalpojumu klāsts									
		Pārvaldes iestāde	Izglītības iestāde	Veselības iestāde	Sociālā pakalpojuma	Kultūras iestāde	Sporta iestāde	Centralizēts ūdensvads	Centralizēta kanalizācija	Centralizēti siltumtīkli	Uzņēmējdarbības teritorija /tūrisma pakalpojumi
Kolka pagasts (8)	Kolka	X	X	X	X	X	X	X		X	X
	Mazirbe					X		X	X		X
	Košrags										X
	Pitrags										X
	Saunags										X
	Sīkrags										X
	Uši										X
	Vaide										X
Rojas pagasts (9)	Roja	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Rude		X			X	X	X			X
	Kaltene					X					X
	Melnšils					X					X
	Aizklāņi										X
	Ģipka										X
	Pūrciems										X
	Valgalciems										X
	Žocene										X
Mērsraga pagasts	Mērsrags	X	X			X	X	X	X		X
	Upesgrīva					X					X
Van dze	Uguņciems										X

	Upesgrīva										X
--	-----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

Daļa piekrastes ciemu atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kurās atbilstoši to individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem ir izdalīts funkcionālās zonas un noteikti izmantošanas nosacījumi un ierobežojumi. Ciemu robežas netiek paplašinātas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. 3. tabulā ir sniegta informācija par ciema teritorijas platībām atbilstošajā īpaši aizsargājamās teritorijas zonā.

4. tabula Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju zonas ciemos

Ciems	Aizsardzības zona, tās platība ha				Aizsardzības zona, tās % no ciema platības				Kopējais % no ciema platības	Ciema platība, ha
	Ainavu aizsardzības zona	Dabas lieguma zona	Dabas parka zona	Neitrālā zona	Ainavu aizsardzības zona	Dabas lieguma zona	Dabas parka zona	Neitrālā zona		
Slīteres nacionālais parks										
Sikrags	100,53	0,88		71,14	58%	1%	0%	41%	100%	172,55
Mazirbe	116,30	0,02		142,62	45%	0%	0%	55%	100%	258,94
Košrags	92,54			23,06	80%	0%	0%	20%	100%	115,60
Pitrags	159,67	0,02		89,65	64%	0%	0%	36%	100%	249,34
Saunags	95,83	0,01		53,55	64%	0%	0%	36%	100%	149,39
Vaide	86,66			34,11	72%	0%	0%	28%	100%	120,77
Kolka	0,66			161,30	0%	0%	0%	100%	100%	161,97
Uši	2,80			6,75	29%	0%	0%	71%	100%	9,55
Rīgas līča rietumu piekraste										
Aizklāņi				0,32	0%	0%	0%	1%	1%	23,22
Melnšils				0,72	0%	0%	0%	1%	1%	69,04
Pūrciems					0%	0%	0%	0%	0%	70,03
Ģipka				0,23	0%	0%	0%	0%	0%	99,32
Žocene				0,11	0%	0%	0%	0%	0%	120,83
Roja				4,46	0%	0%	0%	1%	1%	521,49
Kaltene		0,56		5,43	0%	0%	0%	1%	1%	614,30
Valgalciems					0%	0%	0%	0%	0%	160,33
Upesgrīva (Vandzenes pag.)					0%	0%	0%	0%	0%	60,54
Upesgrīva (Mērsraga pag.)				3,01	0%	0%	0%	2%	2%	166,41
Mērsrags				4,17	0%	0%	0%	0%	0%	
Engures ezers										
Mērsrags		6,62	29,67	10,56	0%	1%	3%	1%	4%	1066,35

3.2 Ciemu robežas

Balstoties uz aprakstīto pieeju un analizēto informāciju ciemu robežu noteikšanā, veikti precizējumi piekrastes ciemu robežās. Esošā piekrastes ciemu platība sastāda 4487,2 ha, savukārt, veicot robežu precizēšanu, to kopējā platība sastādītu 4149,4 ha, kas būtu par 337,8 ha jeb 7,5 % mazāk.

Izvērtējot ciemus, to robežas lielākoties ir palikušas nemainīgas vai ir samazinātas (5. tabula). Tomēr atsevišķu ciemu robežas ir palielinātas, kas ir saistīts ar ciema robežas noteikšanu par kadastra robežu, kas ietver gan pludmali, gan atsevišķos gadījumos arī jūras teritoriju.

5. tabula ciemu platību izmaiņas

Ciems	Vecā platība, ha	Jaunā platība, ha	Izmaiņas, ha	Izmaiņas, %
Sīkrags	174,3	172,6	-1,8	-1,0
Mazirbe	264,4	258,9	-5,5	-2,1
Košrags	119,7	115,6	-4,2	-3,5
Pitrags	254,2	249,3	-4,9	-1,9
Saunags	148,2	149,4	1,2	0,8
Vaide	121,9	120,8	-1,2	-1,0
Kolka	161,3	162,0	0,7	0,4
Uši	13,4	9,6	-3,9	-28,9
Aizklāņi	21,2	23,2	2,0	9,5
Melnšils	68,2	69,0	0,8	1,2
Pūrciems	89,8	91,9	2,1	2,3
Ģipka	104,6	99,3	-5,3	-5,0
Žocene	104,1	120,8	16,7	16,0
Roja	617,3	521,5	-95,8	-15,5
Kaltene	656,1	614,3	-41,8	-6,4
Valgalciems	146,7	160,3	13,6	9,3
Upesgrīva (Vandzenes pag.)	89,2	60,5	-28,7	-32,1
Upesgrīva (Mērsraga pag.)	196,0	166,4	-29,5	-15,1
Mērsrags	1225,8	1066,4	-159,4	-13,0
Kopā	4576,6	4231,8	-344,8	-7,5

Turpmākajās nodaļās sniegts katra ciema robežu izmaiņu apraksts. Tabulā sniegts priekšlikums ar zemes vienību veicamajām izmaiņām un norāde, kādas izmaiņas paredzētas:

- palielina – ciema robeža tiek palielināta, ja tiek ņemt vērā priekšlikums;
- samazina - ciema robeža tiek samazināta, ja tiek ņemt vērā priekšlikums;
- precizē – ciema robežas platības izmaiņas ir nebūtisks, jo robeža tiek precizēta pa zemes vienības instrumentāli uzmērītajām robežām vai precizēta. Zemes vienības robežas precizēšana pa kadastru tabulās norādīta tikai tām zemes vienībām, kur kadastra izmaiņas ir bijušas ievērojamas.

3.2.1 Sīkrags

Esošā Sīkraga ciema platība ir 174,3 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 1,8 ha jeb 1 %.

3. attēls Sīkraga ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

6. tabula Sīkraga ciema administratīvo robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Brikši-Sīkraga kapi	88620010145	Pievienota zemes vienība, kas var kalpot kā ceļš	Palielina
2.	Sīkraga pievedceļš-Lorumi	88620010113	Pievienota daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema (ceļa daļa)	Palielina
3.	Slīteres nacionālais parks	88620010162	Pievienota daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema (ceļa daļa)	Palielina
4.	Slīteres nacionālais parks	88620010161	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ciemā	Samazina
5.	Slīteres nacionālais parks	88620010106	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ciemā	Samazina
6.	Jūras piekrastes josla	88620010165	Precizēts pa kadastra robežu. Izslēgta daļa kadastra, kas atradās ciemā	Samazina
7.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400010001	Precizēts pa kadastra robežu. Izslēgta daļa kadastra, kas atradās ciemā	Samazina

8.	Jūgmeki	88620010063	Pievienota daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema (precizēts pa kadastra robežu)	Palielina
9.	Meži 2	88620010088	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ciemā	Samazina

3.2.2 Mazirbe

Esošā ciema platība ir 264,4 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 5,5 ha jeb 2,1 %.

4. attēls Mazirbes ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

7. tabula Mazirbes ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Pag.c.atzars – Jaunkalēji	88620020169	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā ceļa daļa	Palielina

2.	Slīteres nacionālais parks	88620020166	Ciema teritorijai pievienojama ceļa zemes vienība	Palielina
3.	Jaunkalniņi	88620020009	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā ceļa daļa	Palielina
4.	Mazausmas	88620020234	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema	Samazina
5.	Vidusausmas	88620020235	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema	Samazina
6.	Augšausmas	88620020176	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema	Samazina
7.	Zeltkalni	88620020187	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema	Samazina
8.	Slīteres nacionālais parks	88620020164	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema	Samazina
9.	Steķi	88620020238	Visa zemes vienība ir izslēgta no ciema	Samazina
10.	Dubļudārzi	88620020023	Visa zemes vienība ir izslēgta no ciema	Samazina
11.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400010001	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema	Samazina
12.	Slīteres nacionālais parks	88620020241	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
13.	Jūras piekrastes josla	88620020248	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
14.	Jūgmeki-2	88620020181	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

3.2.3 Košrags

Esošā ciema platība ir 119,7, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 4,1 ha jeb 3,4 %.

5. attēls Košrags ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

8. tabula Košrags ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400010001	Iepriekš ciema teritorijā esošā daļa	Samazina
2.	Kandīsi-3	88620020090	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
3.	Foreles	88620020243	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
4.	Kandīsi-2	88620020091	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
5.	Kandīsi	88620020038	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
6.	Kinne Dīķi	88620030018	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
7.	Slīteres nacionālais parks	88620030056	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
8.	Skalbes	88620030098	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
9.	Jūras piekrastes josla	88620020248	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
10.	Tilmači-5	88620030052	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
11.	Slīteres nacionālais parks	88620020242	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē

12.	Slīteres nacionālais parks	88620030057	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
13.	Freimaņi	88620030080	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
14.	Valdamo	88620030023	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
15.	Kalnāji	88620030125	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
16.	Slīteres nacionālais parks	88620030058	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

3.2.4 Pitrags

Esošā ciema platība ir 254,2 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 4,9 ha jeb 1,9 %.

6. attēls Pitraga ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

9. tabula Pitrags ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Mierkalni	88620040119	Iepriekš ciemā ietilpa daļa no zemes vienības. Tiek izslēgta pilnībā	Samazina
2.	Slīteres nacionālais parks	88620050106	Daļa pie jūras krasta ciema A malā	Precizē
3.	Jūras piekrastes josla	88620050150	Daļa pie jūras krasta ciema A malā	Samazina
4.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400010001	Iepriekš ciema teritorijā esošā daļa	Samazina
5.	Jūras piekrastes josla	88620010165	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
6.	Austras	88620040166	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
7.	Stirniņi	88620040001	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
8.	Laukgaļi-3	88620040055	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
9.	Upes	88620040123	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
10.	Upītes	88620040115	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
11.	Saknes-2	88620040054	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
12.	Saknes-3	88620040088	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

3.2.5 Saunags

Esošā ciema platība ir 148,2 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība palielinātos par 1,2 ha jeb 0,8 %.

7. attēls Saunaga ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

10. tabula Saunags ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Krastiņi	88620050088	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes vienības daļa	Palielina
2.	Pakalni	88620050009	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes vienības daļa	Palielina
3.	Merimā/ Merimaa	88620050016	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes vienības daļa	Palielina
4.	Nigliņi - 4	88620050008	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes vienības daļa	Palielina
5.	Līvzemes	88620050098	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes vienības daļa	Palielina
6.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400010001	Izslēdzama daļa, kas daļēji atradās ārpus ciema	Samazina
7.	Jūras piekrastes josla	88620050150	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
8.	Slīteres nacionālais parks	88620060058	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
9.	Slīteres nacionālais parks	88620050104	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
10.	Krastnieki	88620050019	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
11.	Slīteres nacionālais parks	88620050106	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

3.2.6 Vaide

Esošā ciema platība ir 121,9 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 1,2 ha jeb 0,9 %.

8. attēls Vaides ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

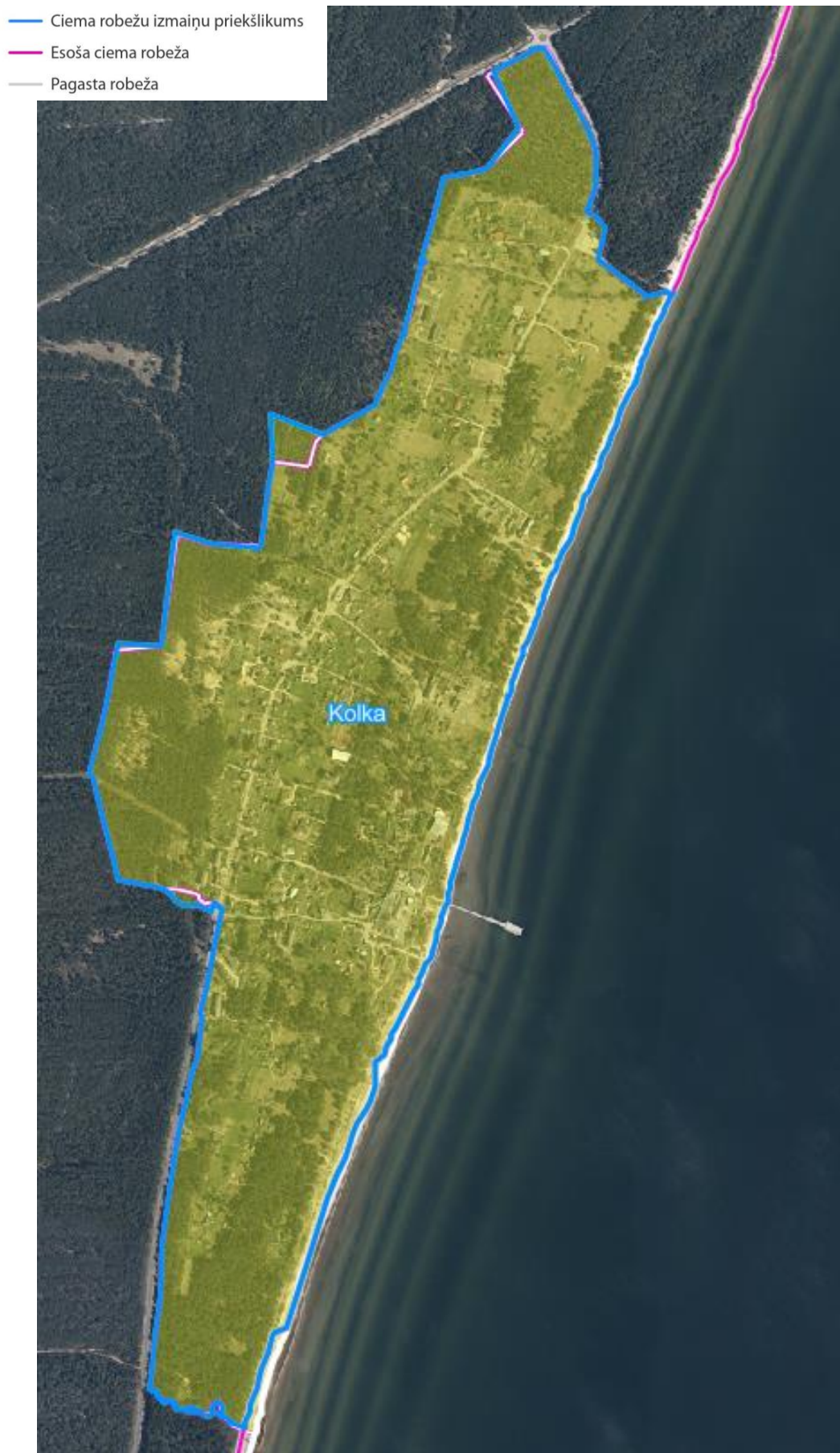
11. tabula Vaide ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400010001	Iepriekš ciemā ietilpa jūras ūdeņu daļa	Samazina
2.	Vaide-Saunags	88620060068	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Samazina
3.	Jūras piekrastes josla	88620060080	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Samazina
4.	Puķkalni	88620060024	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
5.	Slīteres nacionālais parks	88620060057	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
6.	Gangas	88620060082	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
7.	Brigitas	88620060072	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
8.	Slīteres nacionālais parks	88620060058	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

9.	Mežrukši	88620060001	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
10.	Bierandi	88620060002	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
11.	Vaides Viļņi	88620060026	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
12.	Pagasta ceļš Saunags - Vaide	88620060062	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
13.	Folmaņi	88620060004	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
14.	Māriņas	88620060043	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
15.	Gruntnieki	88620060018	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
6.	Gangas	88620060082	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
7.	Brigitas	88620060072	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
8.	Slīteres nacionālais parks	88620060058	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

3.2.7 Kolka

Esošā ciema platība ir 161,3 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība palielinātos par 0,7 ha jeb 0,4 %.

9. attēls Kolkas ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

12. tabula Kolka ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Kolkas Laukgaļi	88620070137	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes vienības daļa	Palielina
2.	Slīteres nacionālais parks	88620070384	Ciema teritorijai pievienojama valsts zemes vienība	Palielina
3.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400010001	Iepriekš ciemā ietilpa jūras ūdeņu daļa	Samazina
4.	Slīteres nacionālais parks	88620070383	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
5.	Mētras	88620070301	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
6.	Karlsoni	88620070334	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
7.	Kolkas Kristus dzimšanas pareizticīgā draudze	88620070300	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
8.	Atpūtas zona	88620070280	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
9.	Jūras piekrastes josla	88620070347	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
10.	Skolotāju māja	88620070263	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
11.	Jaunupji	88620070078	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
12.	Jūras Pērles	88620070187	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
13.	Alejas	88620070327	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
14.	Košraga Vagari	88620070325	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
15.	Pūpoli	88620070153	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
16.	Strauti	88620070160	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
17.	Upeslejas	88620070168	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē
18.	Slīteres nacionālais parks	88620070269	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

3.2.8 Uši

Esošā ciema platība ir 13,4 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 3,8 ha jeb 28,4 %.

10. attēls Ušu ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

13. tabula Ušu ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Slīteres nacionālais parks	88620090016	Izslēgt no ciema zemes vienību	Samazina
2.	Mežaudzes	88620090008	Izslēgt no ciema zemes vienību	Samazina
3.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums-Ķesterciems-Mērsrags-Kolka	88620090018	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Samazina
4.	Slīteres nacionālais parks	88620090017	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu (nelielas izmaiņas)	Precizē

3.2.9 Aizklāņi

Esošā ciema platība ir 21,2 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība palielinātos par 2,0 ha jeb 9,4 %.

11. attēls Aizklāņu ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

14. tabula Aizklāņi ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Atpūtas vieta Aizklāņos	88820010018	Ciema teritorijai pievienojama zemes vienība	Palielina
2.	Sālītavas	88820010039	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes vienības daļa	Palielina
3.	Sālītavas	88820010061	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
4.	Silarāji	88820010005	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
5.	Aizklāņu Salakas	88820010010	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
6.	Valsts mežs Melnsils	88820010025	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē

3.2.10 Melnsils

Esošā ciema platība ir 68,2 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība palielinātos par 0,8 ha jeb 1,2%.

12. attēls Melnsila ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

15. tabula Melnsila ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Melnsiltornis	88820020005	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā zemes	Palielina

			vienības daļa. Visa zemes vienība ietverta ciemā	
2.	-	88820020302	Ciema teritorijai pievienojama zemes vienība (neizmantotās notekūdeņu attīrīšanas ietaises)	Palielina
3.	Pašvaldības ceļš Autoceļš P131 - Zivtiņas	88820020252	Ciema teritorijai pievienojama iepriekš neiekļautā pašvaldības zemes vienības daļa	Palielina
4.	Melnšils Upītes	88820020190	Ciema teritorijai pievienojama zemes vienība	Palielina
5.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400020001	Iepriekš ciemā ietilpa jūras ūdeņu daļa	Samazina
6.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums-Ķesterciems-Mērsrags-Kolka	88820010029	Izslēgta daļa no valsts autoceļa	Samazina
7.	Valsts mežs Melnšils	88820020165	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
8.	Ceļmalnieki	88820020010	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
9.	Mežloki	88820010045	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
10.	Gravas 2	88820020226	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
11.	Valsts mežs Melnšils	88820020279	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
12.	Jūras piekrastes josla	88820020140	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
13.	Jūrkante	88820020024	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu, ietverot visu zemes vienību ciemā	Palielina

3.2.11 Pūrciemš

Esošā ciema platība ir 89,8 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība palielinātos par 2,1 ha jeb 2,3 % pamatā dēļ piekrastes joslas iekļaušanu ciemā.

13. attēls Pūrciema ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

16. tabula Pūrciema ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Valsts mežs Melnšils	88820030058	Pievienota zemes vienības daļa	Palielina, precizē
2.	Jūras piekrastes josla	88820030064	Pievienota zemes vienības daļa pludmalē	Palielina
3.	Līvi	88820030032	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
4.	Kuģenieki	88820030033	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
5.	Zarkalni	88820030037	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
6.	Māravas	88820030147	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
7.	Valsts mežs Melnšils	88820030056	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
8.	Līči	88820040220	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē

3.2.12 Ģipka

Esošā ciema platība ir 104,6 ha, un, veicot, robežu precizēšanu platība samazinātos par 5,3 ha jeb 5,1%.

14. attēls Ģipkas ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

17. tabula Ģipkas ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Valsts mežs Ģipka	88820040155	Daļa no zemes vienības	Palielina
2.	Jūras piekrastes josla	88820040176	Daļa no pludmales zemes vienības	Palielina
3.	Ģipkas Dzintari	88820040212	Pievienota zemes vienība	Palielina
4.	Cerības	88820040215	Pievienota zemes vienība	Palielina
5.	Pašvaldības ceļš Ģipkas baznīca-Aceļš P 131	88820040259	Pievienot ceļa daļu	Palielina
6.	Jaunkalni	88820040300	Pievienota zemes vienība	Palielina
7.	Ģipkas draudze	88820040019	Pievienota zemes vienība	Palielina
8.	Ģipkas Avotiņi	88820040293	Pievienota zemes vienība	Palielina

9.	Spēlmaņi	88820040079	Pievienota zemes vienība	Palielina
10.	Ievziedi	88820040288	Pievienota zemes vienība	Palielina
11.	Notis	88820040073	Izslēgta zemes vienības ciemā iepriekš ietilpstošā daļa	Samazina
12.	Jaunberģi	88820040016	Izslēgta zemes vienības ciemā iepriekš ietilpstošā daļa	Samazina
13.	Ģipkas Priedkalni	88820040092	Izslēgtas no jūras attālinātās daļas zemes vienības daļa	Samazina
14.	Zaķi	88820040025	Izslēgtas no jūras attālinātās daļas zemes vienības daļa	Samazina
15.	Runči	88820040129	Izslēgtas no jūras attālinātās daļas zemes vienības daļa	Samazina
16.	Gamma	88820040007	Izslēgtas no jūras attālinātās daļas zemes vienības daļa	Samazina
17.	Valsts mežs Ģipka	88820040156	Izslēgtas no jūras attālinātās daļas zemes vienības daļa (ceļš)	Samazina
18.	Pašvadības ceļš Veikals - Ģipkas cehs	88820040255	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
19.	Grāvragi	88820040002	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
20.	Roderti	88820040218	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
21.	Valsts mežs Ģipka	88820040308	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
22.	Klētņieki	88820040118	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
23.	Puriņi	88820040193	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē

3.2.13 Žocene

Esošā ciema platība ir 104,1 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība palielinātos par 16,7 ha jeb 16,0 %.

15. attēls. Žocenes ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

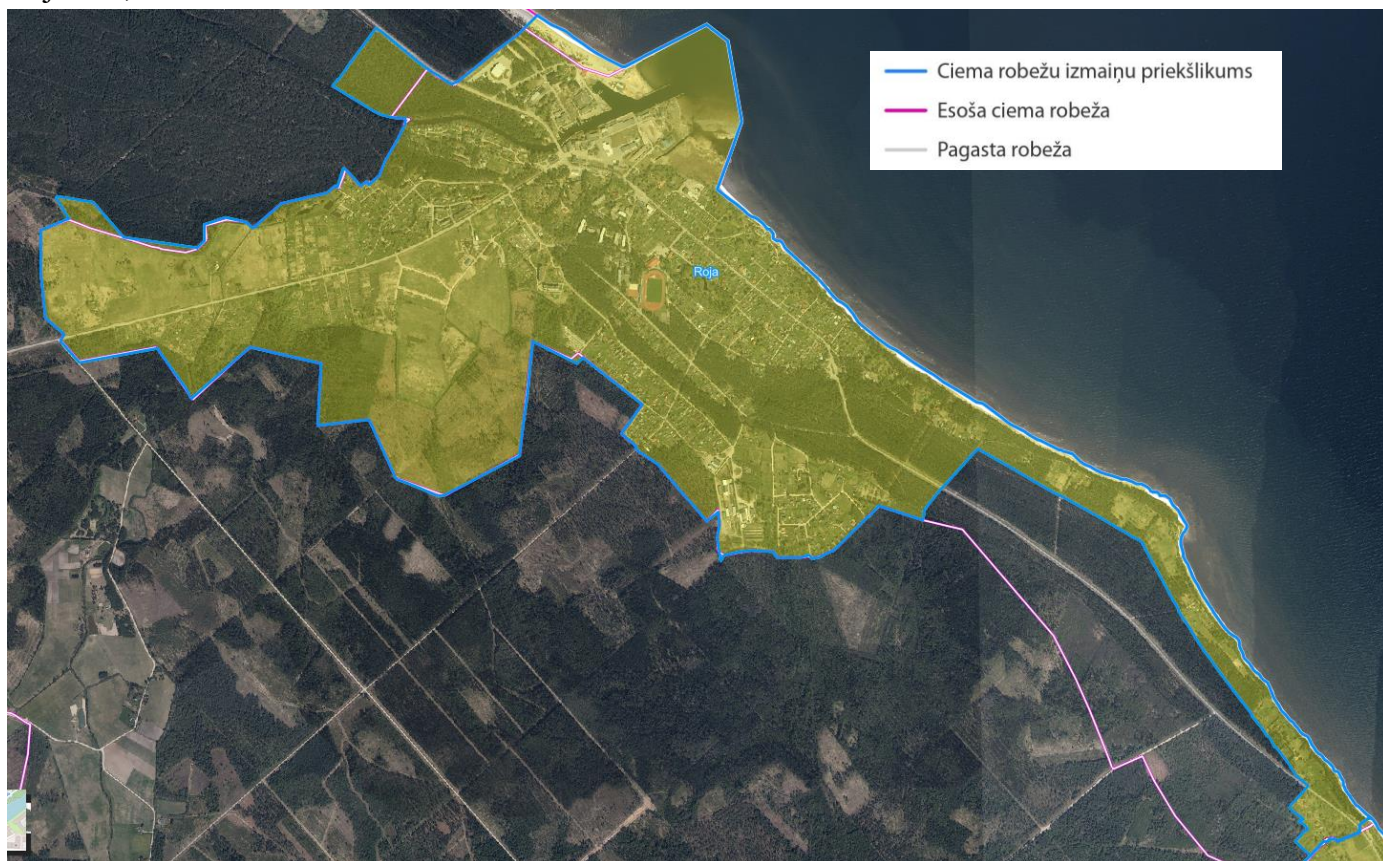
18. tabula. Žocenes ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Valsts mežs Ģipka	88820060040	Daļa no zemes vienības	Pievieno
2.	Jūras piekrastes josla	88820060061	Daļa no pludmales zemes vienības	Pievieno
3.	Jaunsaldnieki	88820060009	Pievienota iepriekš neiekļautā daļa	Pievieno
4.	Maztilti	88820060058	Pievienota zemes vienība	Pievieno
5.	Rojas upe	88820060043	Precizēts pa upes kadastru	Pievieno
6.	Aparnieki	88820060018	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
7.	Valsts mežs Ģipka	88820060116	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
8.	Valsts mežs Ģipka	88820060042	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
9.	Mētraīne	88820060076	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē

10.	Piekūni	88820060070	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
11.	Smiltiņi	88820060102	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē

3.2.14 Roja

Esošā ciema platība ir 617,3 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 95,8 ha jeb 15,5%.

16. attēls Rojas ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

19. tabula Rojas ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Jūras piekrastes josla	88820081066	Pludmales zemes vienība	Palielina
2.	Jūras piekrastes josla	88820081065	Daļa no pludmales zemes vienības	Palielina
3.	Rojas meža kapi	88820081068	Pievienota zemes vienības daļa	Palielina
4.	Valsts mežs Ģipka	88820081067	Pievienota zemes vienības daļa	Palielina
5.	Valsts mežs	88820080715	Pievienota zemes vienības daļa	Palielina
6.	Dienvidu mežs	88820080562	Pievienota zemes vienība	Palielina
7.	-	88820080594	Pievienota zemes vienība	Palielina
8.	-	88820080617	Zemes vienības iepriekš neiekļautā daļa	Palielina

9.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums-Ķesterciems-Mērsrags-Kolka	88820080820	No ciema izslēgta daļa no autoceļa	Samazina
10.	Valsts mežs Roja	88820080713	Izslēgta daļa no zemes vienības	Samazina
11.	Valsts mežs Roja	88820081024	Izslēgta zemes vienības ciemā iepriekš ietilpstošā daļa	Samazina
12.	Valsts mežs Roja	88820080928	Izslēgta zemes vienības ciemā iepriekš ietilpstošā daļa	Samazina
13.	Rojas c. Ķirķraga iela	88820080768	No ciema izslēgta daļa no autoceļa	Samazina
14.	Valsts mežs Roja	88820080707	Izslēgta zemes vienības ciemā iepriekš ietilpstošā daļa	Samazina
15.	Vaivariņi	88820080227	Izslēgta zemes vienība	Samazina
16.	Grotiņi	88820080621	Izslēgta zemes vienība	Samazina
17.	Tauriņi	88820080622	Izslēgta zemes vienība	Samazina
18.	Undas	88820080045	Izslēgta zemes vienība	Samazina
19.	Fazendas	88820080039	Izslēgta zemes vienība	Samazina
20.	Mantojums	88820080619	Izslēgta zemes vienība	Samazina
21.	Valsts meža ceļš	88820080765	No ciema izslēgta daļa no autoceļa	Samazina
22.	Mākonīši	88820080620	Izslēgta zemes vienība	Samazina
23.	Vecmuižas	88820080629	Izslēgta zemes vienība	Samazina
24.	Mežgabals	88820080243	Izslēgta zemes vienība	Samazina
25.	Ilmati 1	88820080844	Izslēgta zemes vienība	Samazina
26.	Silbaloži	88820080533	Izslēgta zemes vienība	Samazina
27.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400020001	Iepriekš ciemā ietilpa jūras ūdeņu daļa	Samazina
28.	Sakniņi	88820080692	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
29.	Jaunlaukgravas	88820080631	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu, ietverot visu zemes vienību	Palielina
30.	Celmi	88820070041	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
31.	Varoņu iela 3, Ozoli	88820081287	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
32.	Ilmati	88820080539	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
33.	Jūras piekrastes josla	88820090497	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
34.	Kaltenes Akmeņainā Jūrmala	88820090787	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
35.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums-Ķesterciems-Mērsrags-Kolka	88820090516	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
36.	Jūras piekrastes josla	88820080523	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē

3.2.15 Kaltene

Esošā ciema platība ir 656,1 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 41,8 ha jeb 6,4 %.

17. attēls Kaltenes ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

20. tabula Kaltenes ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
-----	-----------	----------------	--------------	-------------------------

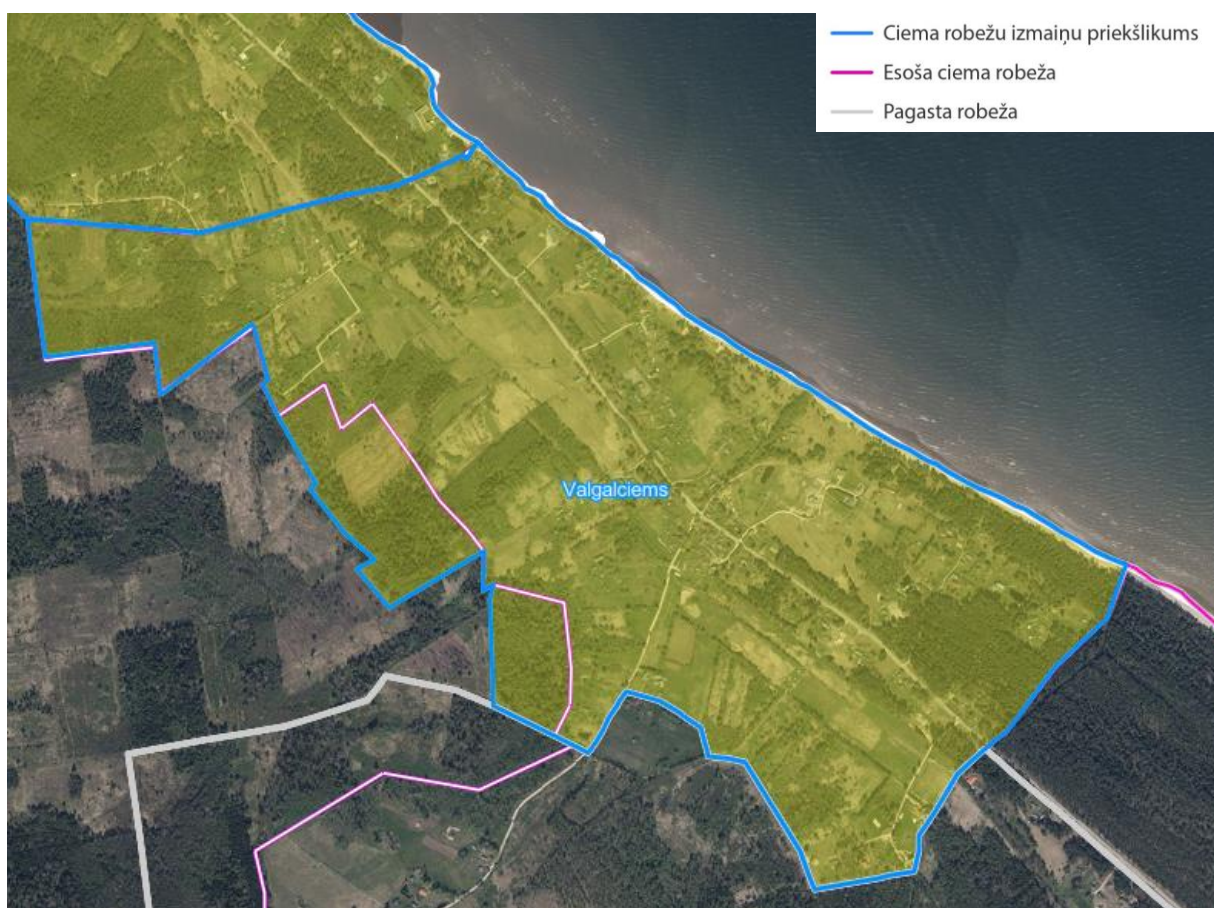
		kadastra apzīmējums		
1.	Bakrenči	88820090161	Pievienota daļa no zemes vienības	Palielina
2.	Vīkšņukalni	88820090078	Izslēgta daļa no zemes vienības	Samazina
3.	Dūķīši	88820090199	Izslēgta daļa no zemes vienības	Samazina
4.	Liepziedi	88820090098	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina
5.	Mazpindari	88820090116	Izslēgta daļa no zemes vienības	Samazina
6.	Pīramīda	88820090312	Izslēgta daļa no zemes vienības	Samazina
7.	Jaunjūrnieki	88820090184	Izslēgta daļa no zemes vienības	Samazina
8.	Lazdubekas	88820090032	Izslēgta daļa no zemes vienības	Samazina
9.	Liepkalni	88820090072	Izslēgta zemes vienība	Samazina
10.	Lejlūši	88820090656	Izslēgta zemes vienība	Samazina
11.	Eglītes	88820090144	Izslēgta zemes vienība	Samazina
12.	Krikdiļļas	88820090187	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina
13.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400020001	Iepriekš ciemā ietilpa jūras ūdeņu daļa	Samazina
14.	Jūras piekrastes josla	88820090497	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu. Pludmales zemes vienības daļa.	Precizē
15.	Kaltenes Akmeņainā Jūrmala	88820090787	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
16.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums- Ķesterciems- Mērsrags-Kolka	88820090516	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
17.	Pavasari	88820090194	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
18.	Palazdes	88820090429	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
19.	Lazdubekas	88820090422	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
20.	Gredzeni	88820090796	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
21.	Dīķi	88820090237	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
22.	Damblūši	88820090655	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
23.	Jūras piekrastes josla	88820100408	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu. Pludmales zemes vienības daļa.	Precizē
24.	Jūras piekrastes josla	88820090635	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu. Pludmales zemes vienības daļa.	Precizē
25.	Jūras piekrastes josla	88820090624	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu. Pludmales zemes vienības daļa.	Precizē
26.	Kaltenes Akmeņainā Jūrmala	88820090776	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu. Pludmales zemes vienības daļa.	Precizē

27.	Jaunolteri	88820090475	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
28.	Vecolteri	88820090474	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
29.	Veides	88820090002	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
30.	Lilastes	88820090048	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
31.	Dūcumi 1	88820090359	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
32.	Kaltenes Austrumi	88820090369	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
33.	Melderi	88820090372	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē

3.2.16 Valgalciems

Esošā ciema platība ir 146,7 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība palielinātos par 13,6 ha jeb 9,3 %.

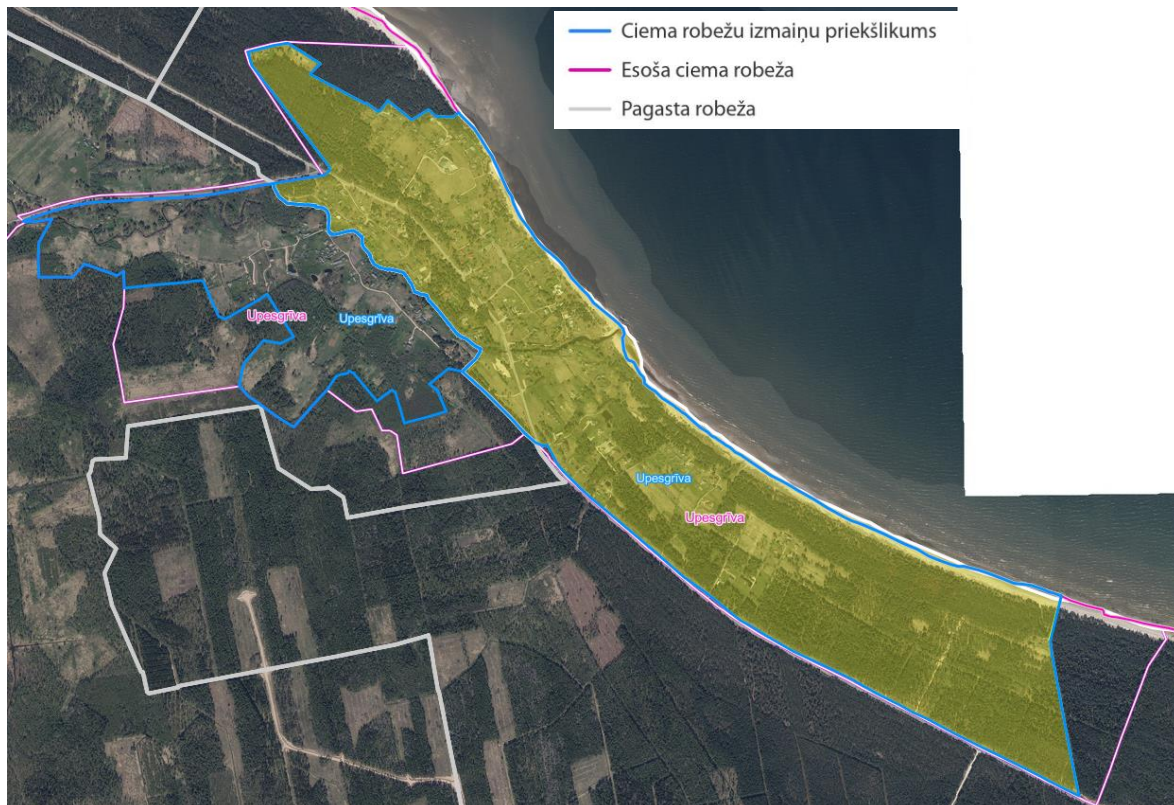
18. attēls Valgalciema ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

21. tabula Valgalciema ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Beķeri	88820100274	Zemes vienības ciemā iepriekš neietilpusī daļa	Palielina
2.	Dzelži	88820100023	Zemes vienības ciemā iepriekš neietilpusī daļa	Palielina
3.	Valgalciema klubs	88820100114	Zemes vienības ciemā iepriekš neietilpusī daļa	Palielina
4.	Rojmale	88820100414	Zemes vienības ciemā iepriekš neietilpusī daļa	Palielina
5.	Gusti	88820100120	Zemes vienības ciemā iepriekš neietilpusī daļa	Palielina
6.	Mežvēveri	88820100140	Zemes vienības ciemā iepriekš neietilpusī daļa	Palielina
7.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400020001	Jūras zemes vienības iepriekš ciema teritorijā esošā daļa	Samazina
8.	Pūcītes	88820100168	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
9.	Strīķi	88820100165	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
10.	Jūras piekrastes josla	88820100408	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu. Pludmales zemes vienības daļa	Precizē

3.2.17 Mērsraga pagasta Upesgrīva

Esošā ciema platība ir 196,0 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 29,6 ha jeb 15,1%.

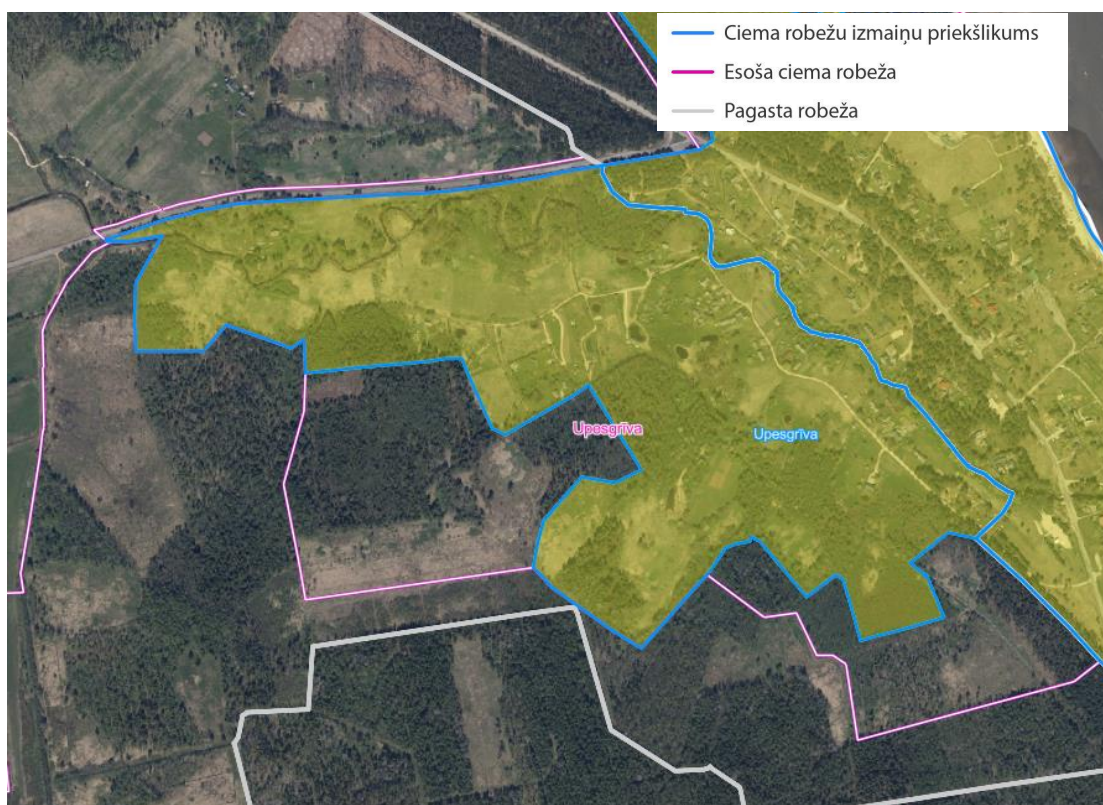
19. attēls Upesgrīvas ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

22. tabula Upesgrīvas ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Valsts mežs Mērsrags	88780010152	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina
2.	Jūras piekrastes josla	88780010145	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina
3.	Valsts mežs Mērsrags	88780010149	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina
4.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400030001	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina
5.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums-Ķesterciems-Mērsrags-Kolka	88780010147	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē
6.	Jūras piekrastes josla	88780010145	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu	Precizē

3.2.18 Vandzenes pagasta Upesgrīva

Esošā ciema platība ir 196,0 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 29,6 ha jeb 15,1%.

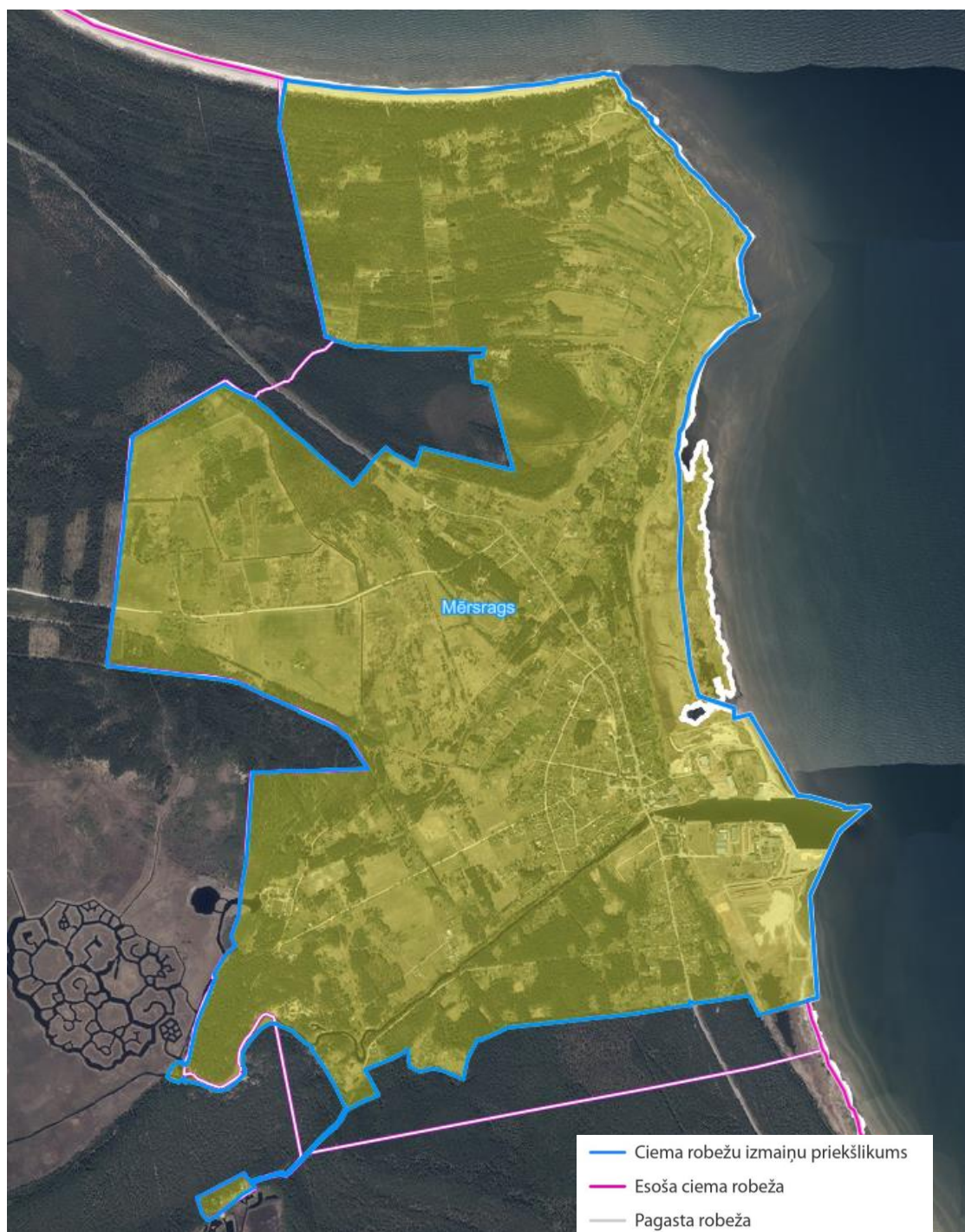
20. attēls Vandzenes Upesgrīvas ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

23. tabula Vandzenes Upesgrīvas ciema robežu izmaiņas raksturojums

Nr.	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas
1.	Jaunplānāji	88940050034	Izslēgt zemes vienību	Samazina
2.	Jūras Salmiņi	88940050156	Izslēgt zemes vienību	Samazina
3.	Kristapi	88940060003	Izslēgt zemes vienību	Samazina
4.	Eglienes	88940060041	Izslēgt zemes vienību	Samazina
5.	Kalmāri	88940060029	Izslēgt zemes vienību	Samazina
6.	Silziedi	88940060022	Izslēgt zemes vienību	Samazina
7.	Mazieviņas	88940050322	Izslēgt zemes vienību	Samazina
8.	Ūbeles	88940060049	Izslēgt zemes vienību	Samazina
9.	Jaunčankas	88940060051	Izslēgt zemes vienību	Samazina
10.	Mežpavāri	88940060046	Izslēgt zemes vienību	Samazina
11.	Silgali	88940060033	Izslēgt zemes vienību	Samazina
12.	Kristi	88940050236	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina
13.	Vaisumi	88940050126	Iepriekš ciemā ietilpa tās daļa zemes vienības daļa	Samazina

3.2.19 Mērsrags

Esošā ciema platība ir 1225,8 ha, un, veicot robežu precizēšanu, platība samazinātos par 159,4 ha jeb 13,0%.

21. attēls Mērsraga ciema administratīvo robežu izmaiņu priekšlikums

24. tabula Mērsraga ciema robežu izmaiņas raksturojums

3	Nosaukums	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Priekšlikums	Ciema platības izmaiņas

1.	Mērsraga kanāls (Engures ezera izteka)	88780030432	Zemes vienības iepriekš ciemā neietilpusī daļa (upe)	Palielina
2.	Vecais dzelzceļš	88780030828	Paplašināta ceļa zemes vienības ciemā esošā daļa	Palielina
3.	Jūras piekrastes josla	88780031086	Pludmales zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
4.	Valsts mežs Mērsrags	88780030426	Valsts zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
5.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums- Ķesterciems- Mērsrags-Kolka	88780030813	Valsts zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
6.	Valsts mežs Mērsrags	88780030425	Valsts zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
7.	Valsts mežs Mērsrags	88780030738	Valsts zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
8.	Valsts mežs Mērsrags	88780030428	Valsts zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
9.	P131 valsts reģionālais autoceļš Tukums- Ķesterciems- Mērsrags-Kolka	88780030725	Valsts zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
10.	Valsts mežs Mērsrags	88780030848	Valsts ceļa zemes vienības ciemā ietilpusī daļa	Samazina
11.	Pagasta ceļš gar Kursīšiem	88780030847	Ceļa zemes vienība izslēgta	Samazina
12.	Jūras piekrastes ūdeņi	88400030001	Jūras zemes vienības iepriekš ciema teritorijā esošā daļa	Samazina
13.	Vaivari	88780030843	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu.	Precizē
14.	Engures ezers	88780030422	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu.	Precizē
15.	Engures ezers	88780050001	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu.	Precizē
16.	Ezermalas	88780030922	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu.	Precizē
17.	Jūras piekrastes josla	88780031085	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu.	Precizē
18.	Valstij piekritīga zeme	88780030952	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu.	Precizē
19.	Jūras piekrastes josla	88780031086	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežu.	Precizē
20.	Valsts mežs Mērsrags	88780030429	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē
21.	Vaivari	88780030843	Ciema teritorija precizēta pa kadastra robežpunktiem	Precizē

4 Publiskā infrastruktūra

Piekrastes attīstības plāna ietvaros izvērtēta piekrastes infrastruktūras - piekļuves iespējas jūrai un autostāvvietu pieejamība. Piekrastes pieejamība novadā ir uzsvērta Talsu novada IAS, kur

teikts, ka nepieciešams nodrošinot piekrastē kompleksu pārvaldību, apsaimniekošanu un attīstību (autostāvvietu izveide, atkritumu apsaimniekošana, vides pieejamības nodrošināšana, drošības un civilās aizsardzības nodrošināšana, labiekārtojums u.c. integrētu rīcību un aktivitāšu īstenošana) kā ciemos tā ārpus ciemiem. Ārpus blīvi apdzīvotām vietām plānojama piekrastes attīstība, piemēram, esošo autoceļu pārbūve līdz jau šobrīd apmeklētākajām pludmalēm, autonovietņu izveide pie tām, izeju uz pludmali labiekārtošana, peldvietu un pludmaļu labiekārtošana, labiekārtojuma izvietošana. Savukārt, plānojot ciemus Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastē īpaša uzmanība pievēršama piekrastes kompleksi prioritāri attīstāmās vietām⁸ - Mazirbe, Kolkas ciems un Kolkasrags, Roja un Mērsrags un 14 prioritāri attīstāmām vietām publiskās infrastruktūras attīstībai - Upesgrīva, Kaltene, Žocene Ģipka, Melnsils, Vaide, Saunags, Pitrags, Košrags, Sīkrags, Uši, Aizklāņi, Pūrciem, Valgalciems.

Nepieciešamību padziļināti plānot stāvvietu izvietojumu un piekļuvi pie jūras kājāmgājējiem nosaka arī LR Aizsargjoslu likuma 36.panta 5. daļa *“Pašvaldībai vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā ir jāparedz iespēja kājāmgājējiem piekļūt pludmalei un vietas automašīnu (transportlīdzekļu) stāvvietu ierīkošanai. Vietējā pašvaldība organizē gājēju ceļu ierīkošanu un attiecīgu norāžu izvietošana, ņemot vērā esošo apbūvi un īpašumu robežas, kā arī prasību, ka pilsētās un ciemos jābūt vismaz diviem gājēju ceļiem uz vienu kilometru, bet ārpus pilsētām un ciemiem gājēju ceļi nedrīkst atrasties tālāk par vienu kilometru cits no cita, izņemot gadījumu, kad to nav iespējams nodrošināt dabisko apstākļu dēļ. Ja ne vairāk kā divus metrus platu gājēju ceļu ar mīksto segumu vai koka dēļu klājumu ierīko mežā, tā platību neatmežo. Ja nepieciešams, pašvaldība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt īpašuma tiesību aprobežojumu par labu sabiedrības iespējai piekļūt pludmalei arī bez nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišanas. Zemes īpašniekiem ir tiesības uz zaudējumu atlīdzību, ja tādi radušies aprobežojuma noteikšanas dēļ. Zaudējumu atlīdzības veidu, apmēru un aprēķināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.”*

4.1 Stāvlaukumi

Piekrastes attīstības plānā ir apkopota informācija par esošajiem auto stāvlaukumiem un sniegti priekšlikumi auto stāvlaukumu izveidošanai, ņemot vērā piekļuves vietas jūrai, publisko infrastruktūru u.c. nosacījumus.

Esošie stāvlaukumi ir izvērtēti balstoties uz pētījumā “Baltijas jūras piekrastes apmeklējuma un tā radītās slodzes uz vidi izvērtējums un piekrastes publiskās infrastruktūras apsekojums”⁹ veikto apsekojumu un veicot karšu analīzi. Informācija ir apkopota 2. pielikumā un attēlota ArcGis online kartē ar 2. pielikumā minēto numerāciju.

Piekrastes attīstības plānā ir izvērtētas vietas kājāmgājēju nokļūšanai pludmalē un vietās, kur tās ir paredzētas, ir meklētas iespējas izvietot pie tām arī auto stāvlaukumus. Stāvlaukumi nav paredzēti pie visām piekļuves vietām jūrai, jo daļu no tām pamatā izmanto ciemu pastāvīgie iedzīvotāji, kuru galvenā vajadzība ir, lai būtu iespējams no savas dzīves vietas ar kājām ērti piekļūt pludmalei. Lai risinātu situāciju, kur ārpus apdzīvotām vietām gar valsts reģionālajiem autoceļiem P131 Tukums - Ķesterciems – Mērsrags - Kolka un P124 Ventspils – Kolka ir kājāmgājējiem paredzēta piekļuve pludmalei, bet nav stāvvietas, ir sagatavots un iesniegts izvērtēšanai VSIA “Latvijas valsts ceļi” potenciālo stāvvietu autoceļu P131 Tukums -

⁸ Attīstāmās vietas - kompleksi attīstāma teritorija piekrastē, kur, pamatojoties uz vietas attīstības potenciālu, sabiedrības pieprasījumu un dažādu sektoru interešu kopumu), tiek realizēta integrēta pieeja investīcijām infrastruktūrā (Valsts ilgtermiņa tematiskais plānojums Baltijas jūras piekrastes publiskās infrastruktūras attīstībai, VARAM, 2016.)

⁹ Piekrastes tematiskā plānojuma izstrādes laikā izmantots pētījuma projekts

Ķesterciems – Mērsrags - Kolka un P124 Ventspils – Kolka malās, ievērojot, ka ārpus apdzīvotām vietām piekļuve pludmalei jāparedz ne retāk kā ik pēc 1 km (izņemot gadījumu, kad to nav iespējams nodrošināt dabisko apstākļu dēļ). Attiecīgi ir sniegts priekšlikums par stāvvietu atrašanās vietām VAS “Latvijas valsts autoceļi” nodalījumu joslā vai AS “Latvijas valsts meži” teritorijā (1. pielikumā dots stāvvietu izvērtējums, 2. pielikumā norādīta to prioritārā attīstība). Stāvlaukumu atrašanās vieta ir norādīta orientējoši un precizējama pie būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādes, ņemot vērā tā brīža apstākļus.

Talsu novada Piekrastes attīstības plāna ietvaros ir apzināti 82 esoši stāvlaukumi un sagatavoti priekšlikumi 45 vietām, kurās var ierīkot stāvlaukumu (25. tabula un 22., 23., 24. attēls). Esošie stāvlaukumi pieder dažādiem apsaimniekotajiem – tie ir gan pašvaldības, gan valsts (AS “Latvijas valsts meži” un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju administrācija, VSIA “Latvijas valsts ceļi”), gan atsevišķos gadījumos arī privāti apsaimniekoti stāvlaukumi (gan maksas, gan bez maksas stāvlaukumi). Privāti apsaimniekotie stāvlaukumi ir arī tādi, kas atrodas pie publiskiem objektiem (piemērām, baznīcām, veikaliem). Plānoto stāvlaukumu izvietojuma iespējas primāri meklētas pašvaldībai piederošos īpašumos un gadījumos, kad tādi nav pieejami, bet ir nepieciešams nodrošināt autotransporta stāvēšanas iespējas - arī privātos īpašumos.

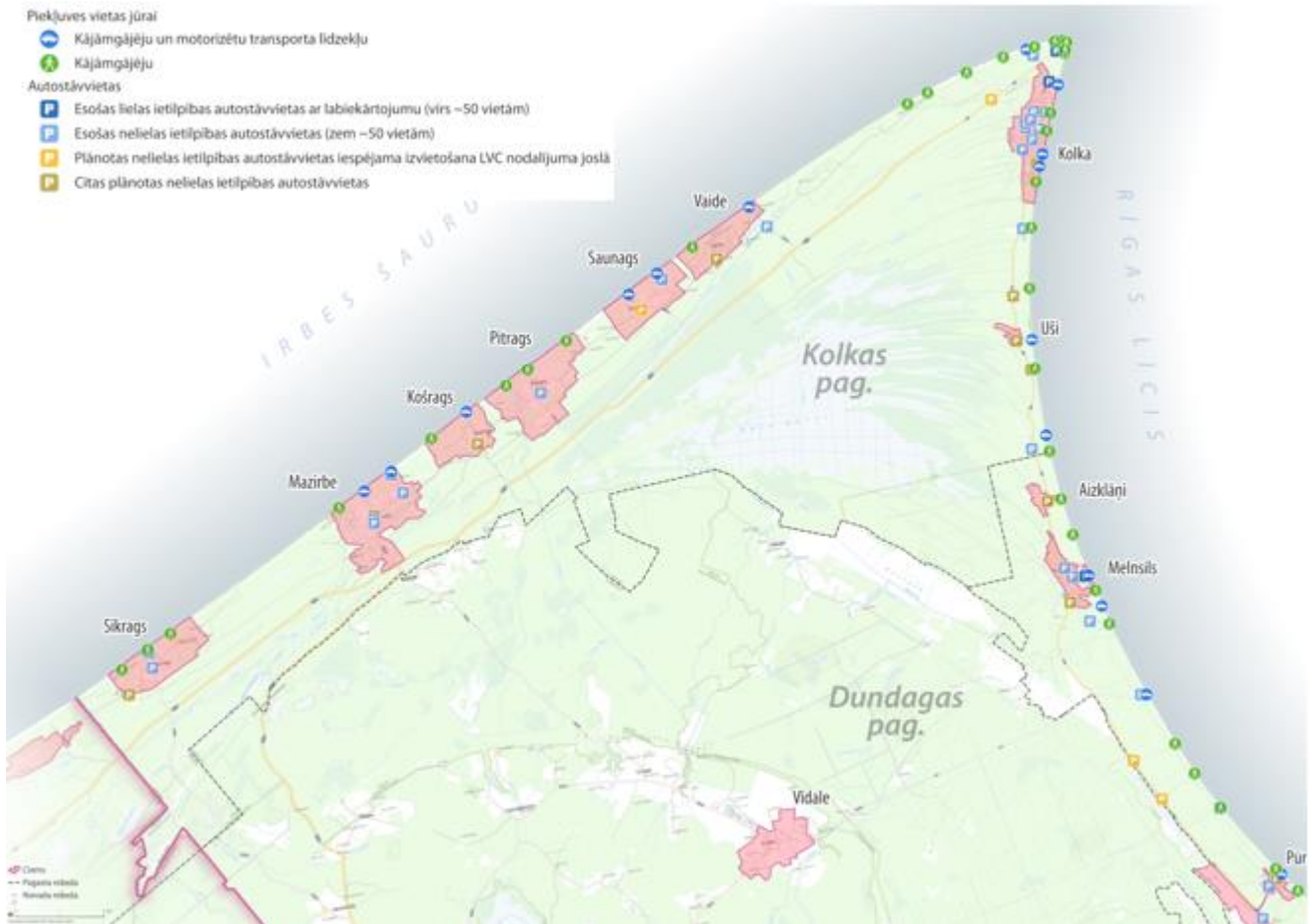
Potenciālās jaunās vietas stāvlaukumiem tika meklētas vietās, kur stāvlaukumu līdz šim nav bijis (Košrags, Vaide, Uši, Aizklāņi) un teritorijā starp ciemiem. Izvērtējot jaunu stāvlaukumu nepieciešamību ciemos, kur jau atrodas esoši stāvlaukumi, ņemts vērā gan vietas potenciālais apmeklējums, apskates objekti, iedzīvotāju skaits, piekļuves vietu jūrai izvietojums. Jauniem stāvlaukumiem vietas meklētas arī tad, ja esošajiem stāvlaukumiem norādīts, ka to kapacitāte ir nepietiekama. Lai arī esošo stāvlaukumu kapacitāte kopumā vērtējama kā pietiekama un tikai atsevišķās nedēļas nogalēs gada griezumā vērojams autostāvvietu iztrūkums, tomēr jaunas stāvvietas tiek plānotas, lai nodrošinātu Aizsargjoslu likumā noteikto prasību par piekļuvi jūrai gan apdzīvotajās vietās, gan starp tām, kā arī, lai visās apdzīvotajās vietās būtu publiski pieejamas stāvvietas.

25. tabula. Kopsavilkums par Talsu novadā izvietotajiem un plānotajiem stāvlaukumiem (pilna informācija 2. pielikumā)

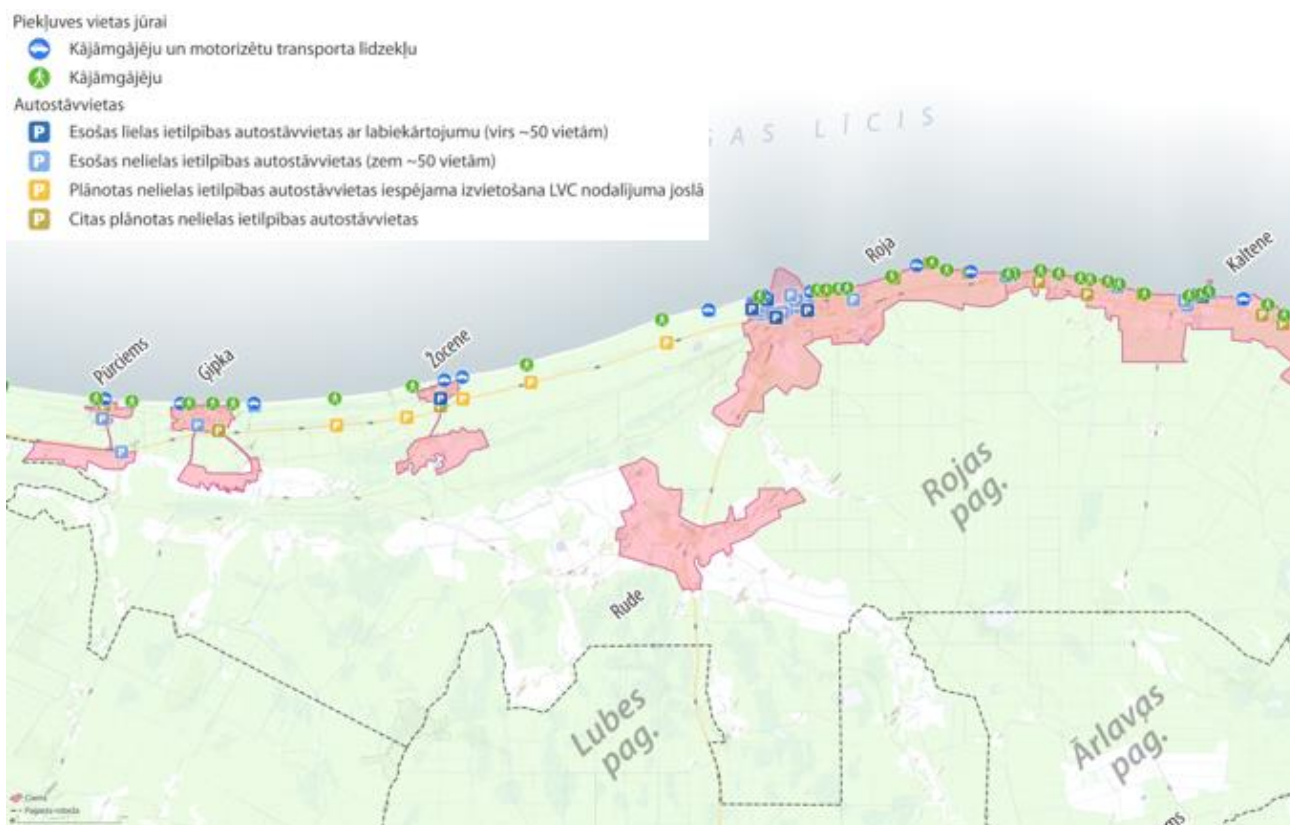
Pagasts/ciems	Esoši stāvlaukumi	Plānoti stāvlaukumi
Kolkas pagasts	24 (no tiem 21 pietiekama, 3 neapmierīga kapacitāte)	10
Starp ciemiem	5	3
Sīkrags	2	1
Mazirbe	4	1
Košrags	-	1
Pitrags	1	-
Saunags	1	1
Vaide	-	1
Kolka	11	1
Uši	-	1
Rojas pagasts	46 (no tiem 36 pietiekama, 10 neapmierīga kapacitāte)	27
Starp ciemiem	5	10
Aizklāņi	-	1
Melsils	3	-
Pūrciems	2	1
Ģipka	1	1
Žocene	1	1
Roja	25	5

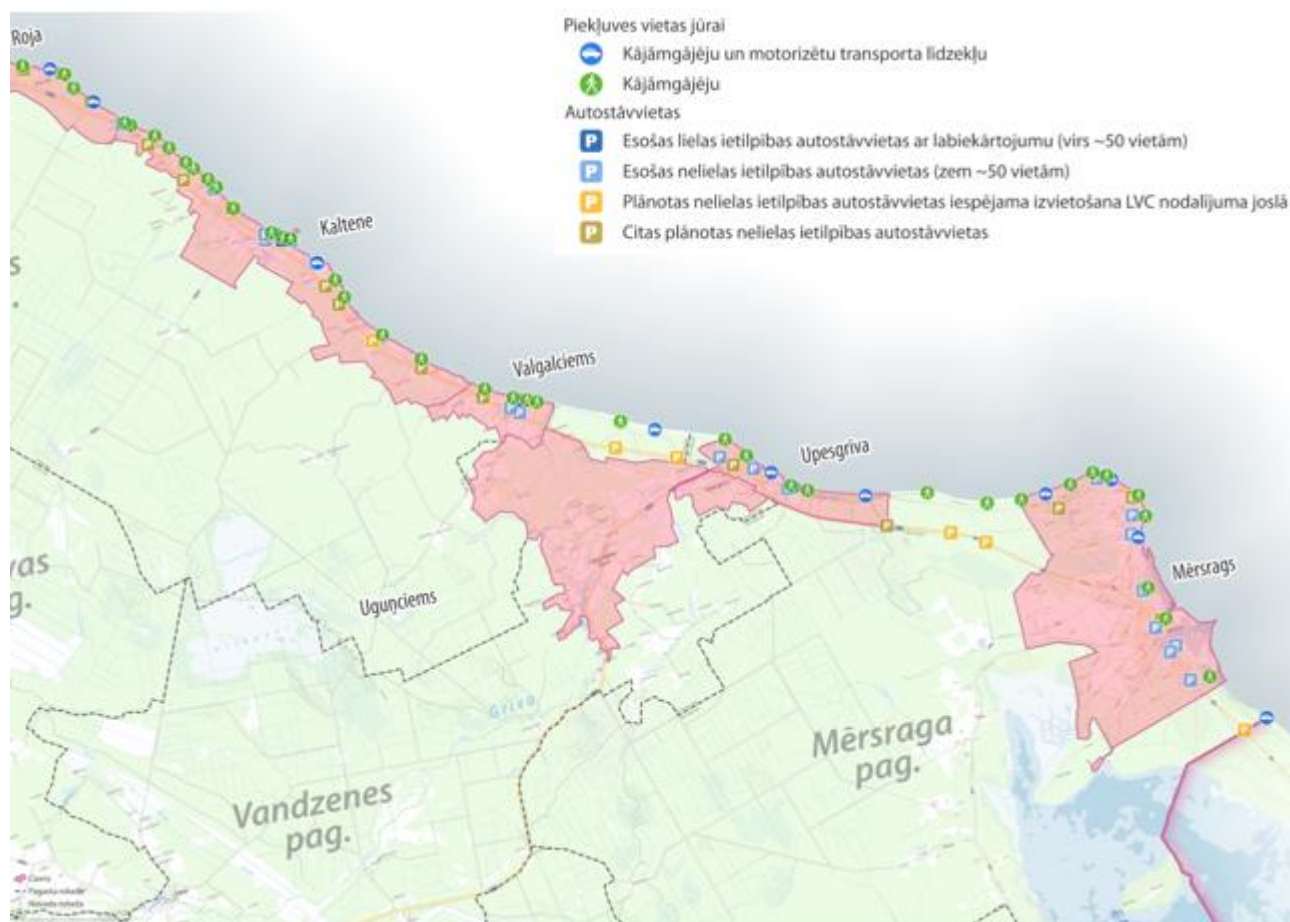
Kaltene	7	7
Valgalciems	2	1
Mērsraga pagasts	12 (no tiem 7 pietiekama, 5 neaptiekama kapacitāte)	8
Starp ciemiem	-	3
Ūpesgrīva	3	2
Mērsrags	9	3

22. attēls. Esoši un plānoti stāvlaukumi, esošas un plānotas piekļuves vietas jūrai Kolka pagasts

23. attēls. Esoši un plānoti stāvlaukumi, esošas un plānotas piekļuves vietas jūrai Rojas pagasts

24. attēls. Esoši un plānoti stāvlaukumi, esošas un plānotas piekļuves vietas jūrai Mērsraga pagasts

Pēc esošo un plānoto autostāvvietu izvērtēšanas kontekstā ar piekrastes apmeklējuma noslodzi, publisko infrastruktūru, esošo un plānoto gājēju infrastruktūru, konstatēto esošo stāvlaukumu kapacitāti, tika veikta **autostāvvietu infrastruktūras uzlabošanas prioritizēšana** (2. pielikums). Autostāvvietu izveidei un atjaunošanai noteiktas 4 prioritātes (26. tabula). Pamatā tika vērtēti pašvaldības īpašumā esošie stāvlaukumi, tomēr vērtējums ir dots arī ir arī citiem stāvlaukumiem.

26. tabula. Stāvlaukumu attīstības prioritāšu iedalījums

Stāvoklis	Attīstības prioritāte
Kapacitāte pietiekama, kopvērtējums labs	0 – nav nepieciešami uzlabojumi
Kapacitāte nepietiekama, kopvērtējums neapmierinošs vai slikts	1 – prioritāri attīstāms
Kapacitāte pietiekama vai nepietiekama, kopvērtējums apmierinošs	2 – vidējā termiņā attīstāma
Kapacitāte pietiekama, kopvērtējums labs vai apmierinošs	3 - ilgtermiņā attīstāma

- Pietiekama kapacitāte – stāvlaukumā ir pietiekams skaits stāvvietu attiecīgā piekrastes posma/objekta apkalpošanai
- Nepietiekama kapacitāte – stāvlaukumā nav pietiekams skaits stāvvietu attiecīgā piekrastes posma/objekta apkalpošanai, blakus esošā pludmale un/vai publiski pieejamie objekti piesaista vairāk apmeklētājus. Nepieciešami pasākumi stāvlaukuma uzlabošanai
- Kopvērtējums labs – stāvlaukumā ir nepieciešamā infrastruktūra, tās kvalitāte ir laba
- Kopvērtējums apmierinošs – stāvlaukumā ir nepieciešamā infrastruktūra, tās kvalitāte ir vidēji laba, nepieciešami uzlabojumi
- Kopvērtējums neapmierinošs – stāvlaukumā nav nepieciešamā infrastruktūra vai tās kvalitāte ir ļoti slikta, nepieciešami uzlabojumi
- Stāvvietas, kas nav tiešā veidā saistītas ar piekrastes apmeklējumu (atrodas pie pieejas vietas krastmalai), bet var tikt izmantotas automašīnu īslaicīgai novietošanai (piemēram, stāvvietas pie veikaliem, pakalpojumu objektiem) tika vērtētas ar “nv”.

4.2 Piekļuves vietas

Piekrastes attīstības plāna ietvaros ir sagatavota informācija par esošajām piekļuves vietām jūrai kājāmgājējiem un motorizētajiem transporta līdzekļiem un sniegti priekšlikumi par plānotajām piekļuves vietām kājāmgājējiem.

Informācija par esošajām piekļuves vietām jūrai iegūta balstoties uz Piekrastes tematisko plānojumu, pētījuma “Baltijas jūras piekrastes apmeklējuma un tā radītās slodzes uz vidi izvērtējums un piekrastes publiskās infrastruktūras apsekojums” rezultātiem, apsekojot teritoriju dabā, veicot sarunas ar pagastu pārvaldniekiem, ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes un AS “Latvijas valsts meži” sniegto informāciju, izvērtējot spēkā esošos teritoriju plānojumus un analizējot kartogrāfisko materiālu.

Piekrastes attīstības plānā norādītās esošās piekļuves vietas ir skaitliski mazāk kā tās, kas uzskaitītas Piekrastes tematiskajā plānojumā vai ir norādītas Talsu novada teritorijas plānošanas dokumentos, jo šī plāna mērķis ir risināt piekļuves vietas atbilstoši Aizsargjoslu likumam.

Plānotas piekļuves vietas jūrai

Plānotās piekļuves vietas jūrai ir paredzētas nākotnē. Priekšlikumi par plānotajām piekļuves vietām jūrai sagatavoti ņemot vērā esošo vietu izvietojumu, jaunas vietas paredzot atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, tas ir ik pa ~500 m apdzīvotajās vietās un ik pa ~1 km ārpus apdzīvotajām vietām. Piekrastes attīstības plānā primāri meklētas iespējas piekļuves jūrai novietot tā, lai tiktu izmantoti pašvaldībai piederošie nekustamie īpašumi. Tomēr ņemot vērā piekrastes īpašumu struktūru (zemes dalījumu), piekļuves ceļi daudzviet ir plānoti privātos īpašumos (lai nokļūtu līdz pludmalei nepieciešama to šķērsošana).

Piekļuves vietas jūrai Piekrastes attīstības plānā ir veidotas kā 10 m plats koridors. Šī koridora ietvaros, izstrādājot būvniecības ieceres dokumentāciju, precizējams gājēju ceļa novietojums. Gājēju ceļa platums ~2 m. Novietojums precizējams ņemot vērā īpašuma piederību un vietas dabiskos apstākļus. Privātos īpašumos šķērsošajām gājēju piekļuves vietām ir izstrādāts teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN) priekšlikums un grafiski tā ir attēlota *ArcGis online* kartē. TIN teritorijas platums ir noteikts kā 10 m plats koridors. Piekrastes attīstības plānā noteiktās TIN teritorijas un to izmantošanas noteikumi tiks ietverti Talsu novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Prioritārā attīstības/ieviešanas kārtība ir jāvērtē katrā individuālā gadījumā kontekstā ar tā brīža apdzīvojuma un pakalpojumu sniegšanas situāciju.

Piekļuves vietu izvietojums atbilstoši Aizsargjoslu likumam

Ārpus ciemiem gājēju ceļi nedrīkst atrasties tālāk par vienu kilometru cits no cita, izņemot gadījumu, kad to nav iespējams nodrošināt dabisko apstākļu dēļ. Tāpēc ārpus apdzīvotajām vietām atsevišķos gadījumos piekļuves vietas gājējiem atrodas tālāk par vienu kilometru cits no cita, ko ietekmē dažādi, pamatā dabiski apstākļi:

- posms no Talsu novada robežas līdz Mērsragam atrodas ĪADT dabas parks “Engures ezers” teritorijā, kur nav plānotas jaunas piekļuves vietas, lai neradītu negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām;
- posmā starp Upesgrīvu un Valgalciemu piekļuves plānotas retāk kā ik pa 1 km, jo teritorijā atrodas īpaši aizsargājami biotopi;
- posmā starp Žoceni un Roju piekļuves vietas ir izvietotas retāk kā ik pēc 1 km, jo visā teritorija starp Roju, Žoceni, autoceļu P131 un jūru atrodas īpaši aizsargājami biotopi, kuru šķērsošanas veicināšana var radīt negatīvu ietekmi uz tiem. Līdzīgi arī posmā starp Žoceni un Ģipku atrodas ĪADT “Ģipka”, kurā arī ir samazināts piekļuvju vietu skaits;
- posmā starp Pūrciemu un Melnsilu atrodas īpaši aizsargājami biotopi, tāpēc netiek plānotas jaunas piekļuves vietas gājējiem;
- Slīteres nacionālā parka teritorijā:
  - no Aizklāņu ciema virzienā uz Kolku atrodas jaunas piekļuves vietas netiek veidotas, lai neveicinātu negatīvu antropogēno ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju;
  - starp Kolkas ragu un Vaidi ir 4 km posms, kurā nav paredzētas piekļuves vietas, jo teritorija atrodas Slīteres dabas parkā;
  - starp Mazirbi un Sīkragu ir 5 km posms bez organizētas piekļuves kājāmgājējiem. Teritorijā, kas atrodas Slīteres nacionālajā parkā, nav esošas piekļuves/savienojumi ar autoceļu P124, kā arī iedzīvotāju blīvums ir zems, tāpēc nav nepieciešams jaunas piekļuves vietas.

Apdzīvotajās vietās piekļuve ir jānodrošina 2 vietas uz 1 km, jeb vidēji ik pa 500 m. Tas nav ievērots visās apdzīvotajās vietās dažādu, pamatā dabisko apstākļu dēļ un ievērojot stāvlaukumu izvietojumu un publiskās infrastruktūras izvietojumu:

- Mērsragā osta teritorijā nav paredzētas piekļuves, jo tā ir industriāla, norobežota teritorija;
- no Mērsraga ostas uz ciema Z daļu atrodas dabas parks “Engures ezers”, tāpēc attālumam starp piekļuves vietām noteikti lielāki kā 500 m un ir saglabātas tikai esošās pieejas vietas;
- Upesgrīvā ir kopumā 4 piekļuves vietas uz 3,2 km garu ciema piekrastes joslu, bet tās koncentrētas ciema rietumu daļā, jo austrumu daļā atrodas ĪADT dabas liegums “Mērsraga meži”;
- Valgalciemā kopumā uz 1,6 km garu ciema piekrastes līniju ir 4 pieejas, kas nav izvietotas ritmiski, ņemot vērā esošo īpašumu struktūru un iespējas nodrošināt piekļuvi;
- Kaltenes ciema garums ir 9 km un ciems pamatā izvietots starp autoceļu P131 un jūru, kas tikai 200 – 300 m plata josla. Kaltenē kopumā izvietotas 18 piekļuves vietas, kas uz ciema teritoriju nodrošina nepieciešamās divas piekļuves uz 1km, bet tās nav izvietotas ritmiski. Kaltenes ciema D daļa ietilpst ĪADT dabas pieminekļa Kaltenes krasta veidojumi teritorijā, kur dabas apstākļu dēļ nav paredzēts izvietot piekļuves vietas.
- Slīteres nacionālā parka teritorijā ciemos publiskas piekļuves vietas tiek paredzētas retāk kā ik pa 500 m, ko ietekmē gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijas statuss, gan zems iedzīvotāju blīvums.

Detalizēta informācija par esošām un plānotām piekļuves vietām apkopota 3. pielikumā un grafiski tās ir attēlotas *ArcGis online* kartē. Kopsavilkums sniegts 27. tabulā. Tabulā norādītas piekļuves vietas gan kājāmgājējiem, gan kājāmgājējiem un motorizētajam transportam. Motorizētā transporta piekļuves vietas (zvejniekiem, tai skaitā ar traktortehniku, operatīvajam transportam, pašvaldības dienestiem, valsts dienestiem) ir norādītas kā iespējamās vietas, tomēr katrā individuālā gadījumā tās ir jāprecizē, izvērtējot iespējas nobraukt pludmalē un nepieciešamos tehniskos risinājumus, lai nodrošinātu izbraukšanu.

27. tabula. Kopsavilkums par Talsu novadā esošajām un plānotajiem piekļuves vietām jūrai (pilna informācija 3. pielikumā)

Pagasts/ciems	Esošas piekļuves	No tām piekļuves motorizētajam transportam un kājāmgājējiem (esošas)	Plānotas piekļuves*
Kolkas pagasts	34	13	6
Starp ciemiem	18	4	
Sīkrags	3	1	1
Mazirbe	2	2	1
Košrags	1	1	1
Pitrags	2	1	2
Saunags	2	-	-
Vaide	1	1	1
Kolka	5	2	-
Uši	Pie Ušiem 3	1	-
Rojas pagasts	57	17	6
Starp ciemiem	19	7	1

Aizklāņi	1	1	-
Melnšils	2	2	-
Pūrciems	1	1	-
Gipka	3	-	-
Žocene	1	1	-
Roja	13	4	-
Kaltene	15	2	3
Valgalciems	3	1	2
Mērsraga pagasts	21	7	1
Starp ciemiem	5	2	-
Upesgrīva	7	4	-
Mērsrags	10	3	1

* Plānotās piekļuves tikai kājāmgājējiem. Jaunas piekļuves vietas autotransportam nav paredzētas.

Piekļuves iespējas operatīvajiem glābšanas dienestiem Talsu novada piekrastē analizētas Piekrastes tematiskajā plānojumā. Dati ir balstīti uz 2015.gadā Piekrastes tematiskā plānojuma izstrādes ietvaros veiktā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk – VUGD) apsekojuma datiem. Vērtējot attīstāmo vietu sasniedzamību no glābšanas dienestu daļām vai posteņiem sauszemē, kā nepietiekami sasniedzamas izdalītas tās vietas, kas atrodas vairāk kā 23 min brauciena attālumā no VUGD daļas vai posteņiem: Vaide un Kolka, Kolkas pagastā, Mērsrags, Mērsraga pagastā. Uši Kolkas pagastā atrodas aptuveni 25 km attālumā no VUGD posteņiem un šo vietu sasniedzamība slikta ceļa apstākļos 23 minūtēs ir problemātiska.

Balstoties uz 2015.gadā veiktā VUGD apsekojuma datiem, attīstāmajās vietās papildus ir veikts operatīvo dienestu lokālo piekļuves iespēju (piebrauktuvju) pie jūras vērtējums, izdalot vietas ar pietiekamu, nedaudz apgrūtinātu vai apgrūtinātu piekļuvi (28. tabula un 25. attēls):

- apgrūtināta lokālā piekļuve - pārvietošanās iespējas pat ar pilnpiedziņas transportlīdzekļiem ir ierobežotas un daļā piekļuves vietu laiva jānes vairāk kā 40 m vai lejā no stāvkrasta;
- nedaudz apgrūtināta lokālā piekļuve - operatīvo dienestu vajadzībām neatbilstoša ceļu kvalitāte (pārsvarā kāpu zonā – ceļa segums, sapūstās smiltis uz ceļa un traucējoši koku un krūmu zari);
- pietiekamas lokālās piekļuves.

Izvērtējot atpūtnieku plūsmu, prioritāri nepieciešams uzlabot operatīvo dienestu lokālo piekļuvi (piebrauktuves) jūrai Kolkā un uzlabojumi ir ieteicami arī apdzīvotajās vietās: Uši, Aizklāņi, Melnsils, Valgalciems, Upesgrīva.

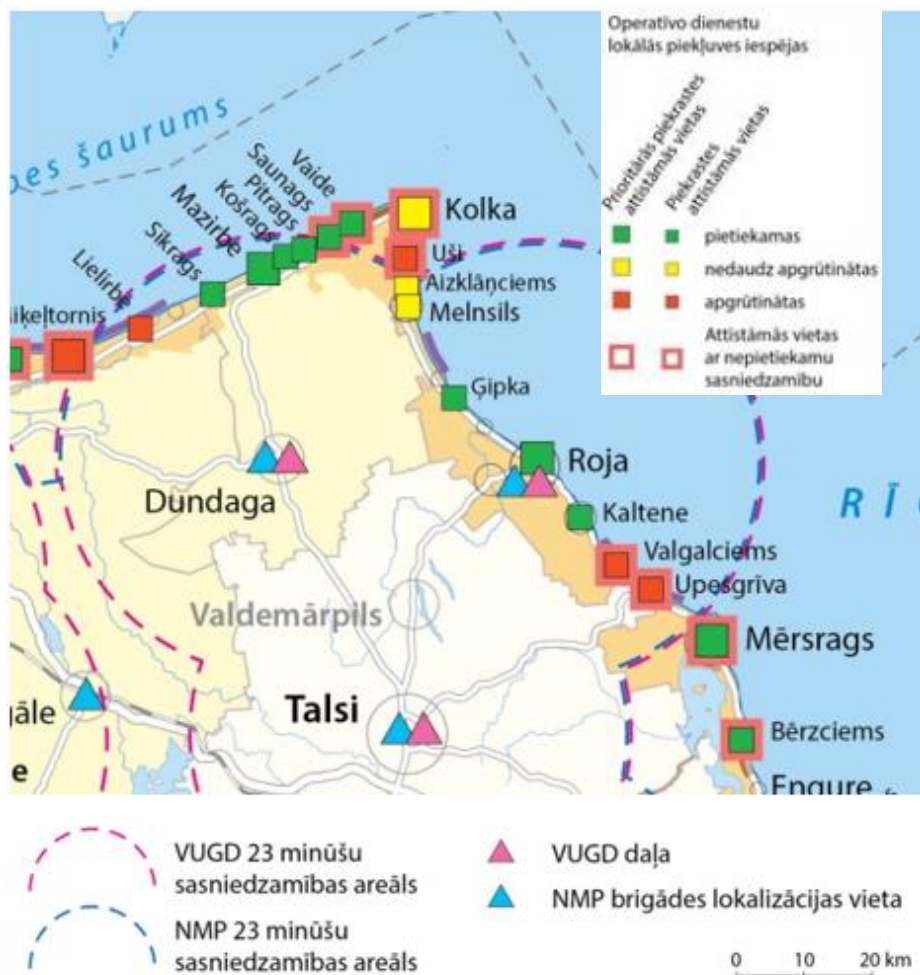
Vērtējot vietu sasniedzamību no VUGD posteņiem un lokālo piekļuvi, kopumā nepietiekams cilvēku drošības un glābšanas nodrošinājums ir Vaidē, Kolkā, Ušos, Valgalciemā, Mērsragā. Šajās vietās jāveic preventīvi pasākumi, kas brīdinātu cilvēkus par operatīvo dienestu ierobežotajām iespējām palīdzēt un jāuzlabo operatīvo dienestu iespējas nokļūt līdz pludmalei/jūras krastam savlaicīgi.

Piekrastes tematiskajā plānojumā netika ņemts vērā ceļu tīkls un ceļu seguma kvalitāte, kas ietekmē nokļūšanu līdz jūrai, tāpēc precīzākai sasniedzamības novērtēšanai jāveic detalizētāku novērtējumu, ņemot vērā attālumus pa autoceļiem, ceļu seguma kvalitāti, šķēršļus u.c. faktorus.

Detalizēts vērtējums tiks veikts teritorijas plānojuma izstrādes laikā, tai skaitā, norādot ūdens ņemšanas vietas.

Operatīvajam transportam glābšanas darbu vai neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai svarīgi ir:

- pietiekami plata, cieta seguma brauktuve no tuvākā autoceļa, ielas līdz krastam – vietai, kur sākas pludmale, lai nokļūtu pēc iespējas tuvāk palīdzības sniegšanas vietai un lai pievestu laivu;
- piekļuve vai nobrauktuve uz pludmali no krasta – ierīkota cietā seguma nobrauktuve, lai piekļūtu ar operatīvo transportu, nolaistu ūdenī laivu.

25. attēls. Piekrastes tematiskajā plānojumā izvērtētās operatīvā transporta piekļuves vietas pludmalei un to sasniežamības areāli

28. tabula. Piekrastes attīstāmo vietu sasniežamības un piekļuves novērtējums no operatīvo dienestu perspektīvas (Piekrastes tematiskais plānojums)

Attīstāmā vieta vai ciems attīstāmās vietas ietvaros	Apmeklējums pludmalē (klase) (nenozīmīga - <100 cilv/d; Mazapmeklēta - 100-300 cilv/d; Vidēji apmeklēta - 300-1000 cilv/d; Ļoti apmeklēta - 1000-5000 cilv/d;	Indikatīvais laiks līdz tuvākajam VUGD daļai vai postenim	Operatīvo dienestu lokālās piekļuves pie jūras iespējas	Lokālās piekļuves iespēju (nobrauktuvju) pie jūras kvalitātes uzlabošana	Kopējais cilvēku drošības un glābšanas nodrošinājuma vērtējums
Sīkrags	Mazapmeklēta	< 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Pietiekams
Mazirbe	Mazapmeklēta	< 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Pietiekams
Košrags	Mazapmeklēta	< 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Pietiekams
Pitrags	Mazapmeklēta	< 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Pietiekams
Saunags	Apmeklētība nenožīmīga	> 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Nepietiekams

Attīstāmā vieta vai ciems attīstāmās vietās ietvaros	Apmeklējums pludmalē (klase) (nenozīmīga - <100 cilv/d; Mazapmeklēta - 100-300 cilv/d; Vidēji apmeklēta - 300-1000 cilv/d; Ļoti apmeklēta - 1000-5000 cilv/d;	Indikatīvais laiks līdz tuvākajam VUGD daļai vai postenim	Operatīvo dienestu lokālās piekļuves pie jūras iespējas	Lokālās piekļuves iespēju (nobrauktuvju) pie jūras kvalitātes uzlabošana	Kopējais cilvēku drošības un glābšanas nodrošinājuma vērtējums
Vaide	Apmeklētība nenozīmīga	> 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Nepietiekams
Kolkas ciems un Kolkasrags	Kolkasrags pludmale – ļoti apmeklēta Kolkas ciema pludmale – maz apmeklēta	> 23 min	Nedaudz apgrūtinātas	Nepieciešama	Nepietiekams
Uši	Apmeklētība nenozīmīga	> 23 min	Nedaudz apgrūtinātas	Vēlama	Nepietiekams
Aizklāņi	Apmeklētība nenozīmīga	< 23 min	Nedaudz apgrūtinātas	Vēlama	Pietiekams
Melnšils	Mazapmeklēta	< 23 min	Nedaudz apgrūtinātas	Vēlama	Pietiekams
Ģipka	Mazapmeklēta	< 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Pietiekams
Roja	Ļoti apmeklēta	< 8 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Pietiekams
Kaltene	Mazapmeklēta	< 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Pietiekams
Valgalciems	Apmeklētība nenozīmīga	< 23 min	Apgrūtinātas	Vēlama	Nepietiekams
Upesgrīva	Mazapmeklēta	< 23 min	Apgrūtinātas	Vēlama	Pietiekams
Mērsrags	Labiekārtotā pludmales daļa – vidēji apmeklēta, putnu vērošanas vieta atpūtas ielas galā – maz apmeklēta, pārējā daļa – apmeklētība nenozīmīga	> 23 min	Pietiekamas	Nav nepieciešama	Nepietiekams

4.3 Inženierinfrastruktūra - ūdensapgāde un sadzīves kanalizācija

Piekrastes attīstības plānā ir veikta inženiertehniskās infrastruktūras pieejamības novērtējums un sagatavoti priekšlikumi attīstībai.

Piekrastes attīstības plāna izstrādes brīdī Talsu novadā darbojas divi komunālo pakalpojumu sniegšanas uzņēmumi – SIA “Talsu ūdens”, kurā pēc reorganizācijas ir pievienoti arī Mērsraga, Kolkas un Mazirbes komunālo pakalpojumu sniedzēji, un SIA “Rojas DzKU” (29. tabula).

29. tabula Talsu novada ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas situācijas raksturojums

Apdzīvota vieta, ciems	Centralizētie sadzīves kanalizācijas tīkli ar NAI	Centralizētie ūdensapgādes tīkli	Lokāla ūdensapgāde (akas, spices, urbumi)	Decentralizētie tīkli – sausās tualetes; krājtvertenes, septiķi, mazās bioloģiskās lokālās NAI
Mērsraga pagasts				
Mērsrags	X	X	X	X
Upesgrīva	Nav	Nav	X	X
Rojas pagasts				
Valgalciems	Nav	Nav	X	X
Kaltene	Nav	Nav	X	X
Roja	X	X	X	X
Žocene	Nav	Nav	X	X
Ģipka	Nav	Nav	X	X
Pūrciems	Nav	Nav	X	X
Melnšils	Nav	Nav	X	X

Aizklāņi	Nav	Nav	X	X
Kolkas pagasts				
Uši	Nav	Nav	X	X
Kolka	X	X	X	X
Vaide	Nav	Nav	X	X
Saunags	Nav	Nav	X	X
Kolkas pagasts, Pitragi	Nav	Nav	X	X
Košrags	Nav	Nav	X	X
Mazirbe	X	X	X	X
Sīkrags	Nav	Nav	X	X

Ciemos, kur nav ierīkota centralizētas NAI, sadzīves notekūdeņi tiek savākti pielietojot individuālus risinājumus. Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā, apvienojot Talsu, Dundagas, Mērsraga un Rojas novadus, tika aktualizēti un 2022. gada 7. maijā stājās spēkā jauni saistošie noteikumi Nr. 1 “Decentralizētās kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtība Talsu novadā”, kuri attiecas tikai uz noteiktām apdzīvotajām vietām, tai skaitā piekrastes ciemiem Kolku, Mērsragu, Roju. Tās ir apdzīvotās teritorijas, kurās ir jau esoši centralizētie tīkli, tātad iedzīvotājiem ir iespēja tiem pieslēgties. Visās teritorijās, kur tiek attiecināti saistošie noteikumi, iedzīvotājiem jāreģistrē krājvertnes (asenzācijas) bedres, un jānodrošina to atbilstība normatīvajiem aktiem. Ja nepieciešams, tās jāpārbūvē, tāpat jānodrošina to regulāra izvešana – vismaz reizi gadā¹⁰. Visās teritorijās, kur attiecināmi saistošie noteikumi, asenzācijas pakalpojumus – nosēdbedru vai krājvertņu iztukšošanu - var veikt tikai tie uzņēmēji, kuri reģistrēti Asenizatoru reģistrā, kuru izveidojusi un uztur Talsu novada pašvaldība, un tur iekļauj tikai tos pakalpojuma sniedzējus, kuri ir noslēguši līgumu par asenzācijas notekūdeņu pieņemšanu. Kontroli pār saistošo noteikumu izpildi uzrauga pašvaldība.

Uzņēmuma rīcībā nav precīzas informācijas par iedzīvotāju skaita sezonālītāti. Balstoties uz datiem par centralizēto sistēmu apsaimniekošanu, pieaugums ir no 15% līdz 20% Mērsragā un 25-30% Kolkā, līdz ar to var pieņemt, ka arī citos ciemos pieaugums ir vismaz 10-15% un vietās ar augstu atpūtas/viesu māju blīvumu pat augstāks.

Risinājumi

Ņemot vērā, ka jau šobrīd SIA “Talsu ūdens” saņem informāciju no iedzīvotājiem (iedzīvotāji izsaka bažas), par iespējām, ka ar sadzīves notekūdeņiem tiek piesārņotas ūdensteces un koplietošanas novadgrāvju sistēmas, tad nākotnē arī citi piekrastes ciemi, kuros nav centralizētie sadzīves kanalizācijas tīkli, ir jāiekļauj to ciemu vidū, kuros iedzīvotājiem jāreģistrē krājvertnes un jāveic to apsaimniekošana saskaņā ar saistošajiem noteikumiem “Decentralizētās kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtība Talsu novadā”. Tādējādi var veicināt piesārņojuma ar sadzīves notekūdeņiem nonākšanu vidē samazināšanos.

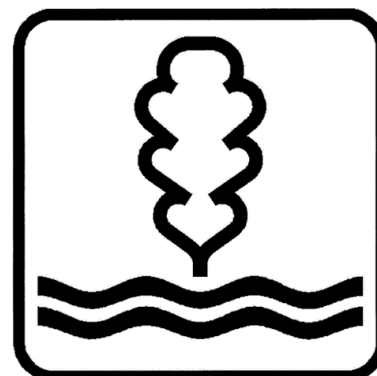
Nākotnē pašvaldībai ir jāmeklē risinājumi, kā novērtēt un veikt iedzīvotāju skaita blīvuma izmaiņas gada griezumā un plānot ciemu teritoriju attīstības perspektīvas. Pēc šāda izvērtējuma, iespējams, iedzīvotāju kopienām būtu jāvērtē iespējas, apvienojot resursus, veidot biedrības un attīstīt privātos notekūdeņu savākšanas tīklus.

¹⁰ Par decentralizētām kanalizācijas sistēmām normatīvo aktu izpratnē var uzskatīt visas izbūvētas un izveidotas tilpnes, kur uzkrājas notekūdeņi – sarunvalodā tās saucam dažādi – krājvertnes, asenzācijas bedres, nosēdbedres, septiķi, utt.: tātad atsevišķas sistēmas – kuras nav centralizēti kanalizācijas tīkli. Detalizētāku info par katru no veidiem skatīt https://www.rupe.lv/uploads/page_documents/e30494a1df44fe156a6dd907df4deb2f1e4db359.pdf

4.4 Informatīvās zīmes krasta kāpu aizsargjoslas apzīmēšanai, norādes

Piekrastes attīstības plāna ietvaros vērtēta informācija par esošo Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas informatīvo zīmju izvietojumu un sagatavoti priekšlikumi to izvietošanai.

Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastē, lai informētu apmeklētājus par atrašanos krasta kāpu aizsargjoslā, nepieciešamības gadījumā var izvietot informatīvas zīmes. Krasta kāpu aizsargjoslas zīmes izvietošanas nepieciešamību nosaka Ministru kabineta 2024. gada 14. jūnija noteikumi Nr. 351 “Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslas noteikšanas metodika”. Tās izskats aprakstīts noteikumos (21.attēls).

26. attēls. Informatīvā zīme krasta kāpu aizsargjoslas apzīmēšanai

Saskaņā ar noteikumu 5. punktu krasta kāpu aizsargjoslas informatīvo zīmju izvietojumu dabā nosaka pašvaldība un informatīvās zīmes jāizvieto pie ceļiem, kas šķērso krasta kāpu aizsargjoslu. Izdevumus, kas saistīti ar informatīvo zīmju izgatavošanu un izvietošanu, sedz pašvaldība no sava budžeta. Piekrastes attīstības plāna ietvaros ir izvērtētas vietas, kur pašvaldības ceļi un AS “Latvijas valsts meži” ceļi šķērso krasta kāpu aizsargjoslu. Zīmju izvietošanas vietas norādītas 6. pielikumā.

Teritorijā, kas apzīmēta ar informatīvo zīmi krasta kāpu aizsargjosla, saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 36. pantu aizliegts ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pārvietoties, apstāties un stāvēt ārpus autoceļiem, bet ir atļauts pārvietoties pa dabiskām brauktuvēm (ne vairāk kā četrus metrus plata neizbūvēta brauktuve meža zemes apsaimniekošanas un aizsardzības vajadzībām) tikai tādēļ, lai piekļūtu dzīvojamām ēkām vai vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā paredzētām tūrisma un atpūtas vietām, ja nepastāv citas piekļuves iespējas. Līdz ar to arī stāvēšanas iespējas krasta kāpu aizsargjoslā ārpus tam speciāli ierīkotiem stāvlaukumiem nav iespējama. Tāpēc ir būtiski informēt izvietot informatīvās zīmes.

Īpaši aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai tiek uzstādītas speciālās informatīvās zīmes – zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu centrā. Speciālās informatīvās zīmes apraksts, izveidošanas un lietošanas kārtība noteikta Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumos Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

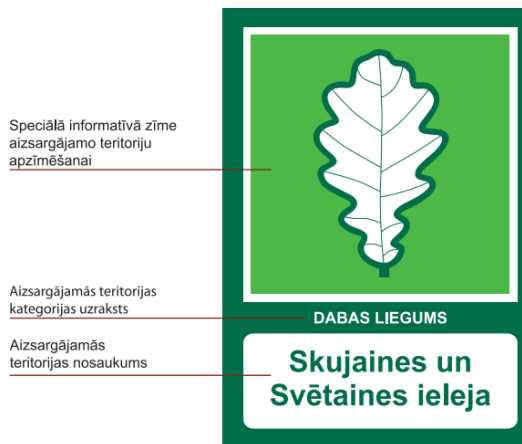
27. attēls. Speciālās informatīvās zīmes paraugs.

Par īpaši aizsargājamo teritoriju zīmju izveidošanu, sagatavošanu un izvietošanu ir atbildīga Dabas aizsardzības pārvalde, kas to nodrošina sadarbībā ar pašvaldību. Tāpat arī Dabas aizsardzības pārvalde veic regulārus apsekojumus, lai apsekotu izvietotās zīmes, to stāvokli.

Zīmes tiek izvietotas uz aizsargājamo teritoriju ārējās robežas, redzamās vietās, kur notiek intensīvāka kustība. Zīmēm jābūt labi saskatāmām, tās nedrīkst būt aizsegta un tās nav uzstādāmas uz ceļiem (arī sliežu ceļiem). Lai gan zīmju atrašanās vietas netiek konkrēti noteiktas Ministru kabineta noteikumos, tās var tikt noteiktas/regulētas ar konkrētas teritorijas individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem vai likumiem.

Teritoriju robežu apzīmēšanai pamatā ir izmantojama speciālā informatīvā zīme (27. attēls), bet vietās, kur konkrēto aizsargājamo teritoriju šķērso ceļi, pie tās iekārtotas atpūtas vietas u.c. rekomendējams uzstādīt speciālo papildināto informatīvo zīmi. Šī zīme, atšķirībā no informatīvās zīmes, ir papildināta ar aizsargājamās teritorijas kategorijas uzrakstu un nosaukumu.

28. attēls. Speciālās papildinātās informatīvās zīmes paraugs (avots – MK Nr. 264, 1. pielikums)

Attiecībā uz Talsu novada īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, šobrīd ne visās teritorijās ir izvietotas šīs informatīvās zīmes. Slīteres nacionālajā parkā ir izvietotas speciālās informatīvās zīmes, bet citas aizsargājamās teritorijās un dabas liegumos vēl tiek izvietotas šīs zīmes (saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes teikto).

Infrastruktūras informatīvās norādes

Novada ietvaros ir jābūt izvietotām informatīvām zīmēm, kas norāda gan uz tuvumā esošu stāvvietu, gan kā ceļazīmi, kas apzīmē auto stāvlaukumu.

Talsu novadā šādu informatīvu norāžu tīkls nav pilnīgs, kā arī esošās norādes ir veidotas pielietojot dažādu dizainu. Izvērtējot esošo auto stāvlaukumu tīklu var secināt - kopumā autostāvvietas ir pietiekamā skaitā, vien ar nelielu iztrūkumu atpūtnieku pieplūduma pīķa laikā (dažas nedēļas nogales vasaras mēnešos). Šajā laikā šķietami ir nepietiekama auto stāvlaukumu infrastruktūra. Tomēr, ja tiktu pilnveidots informatīvo norāžu tīkls, attiecībā uz norādēm par auto stāvlaukumu atrašanās vietām un attālumu citai no citas, tad tas dotu iespēju vienmērīgāk sadalīt plūsmas.

Šobrīd norādes par auto stāvlaukuma esamību nav izvietotas pie visiem stāvlaukumiem, kā arī pie autoceļiem P131 Tukums – Ķesterciems un P124 Ventspils – Kolka trūkst norādes, kas norādītu virzienu uz auto stāvlaukumiem, kas atrodas teritorijā starp autoceļiem un pludmali. Līdz ar to var secināt, ka aktuālāka problēma ir norāžu uz infrastruktūru neesamība, nevis pašu stāvlaukumu trūkums. Izvietojot norādes, kas norāda uz netālu pašvaldības pārvaldē esošu stāvlaukumu vai stāvlaukumu pie noejām uz pludmali, tiek nodrošināta vienmērīga transporta plūsma un uzlabota satiksmes organizācija.

Turpmākās attīstības priekšlikumi

- Pašvaldībai veikt apsekojumu, lai konstatētu, kāds ir informatīvo zīmju izvietojums:
  - o krasta kāpu informatīvās zīmes (sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi);
  - o auto stāvlaukumi un piekļuves vietas jūrai.
- Ārpus apdzīvotām vietām izvietot informatīvas zīmes par krasta kāpu aizsargjoslu katrā vietā, kur fiziski iespējams ar automašīnu šķērsot tās robežu (stigas, meža ceļi, tml.), saskaņā ar 23.tabulā norādītajām vietām.
- Izstrādāt vienotu dizainu piekrastes infrastruktūras (stāvlaukumi, piekļuve pie jūras) zīmēm, kas iekļautos kopējā novada dizainā.

- Uzstādīt informatīvās zīmes par auto stāvlaukumu atrašanās vietām (norāžu zīmes), izvērtējot iespējas norādīt arī attālumu līdz stāvvietai un attālumu līdz nākamai stāvvietai katrā no virzieniem. Vēlams norādīt arī auto novietņu skaitu stāvvietā.
- Norāžu un zīmju izskatam jābūt vienotam visā novada teritorijām, zīmēm jābūt saprotamām un novietotām labi redzamā vietā, lai tās būtu labi pamanāmas un informatīvas.

4.5 Peldvietas

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 692 “Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība” 1.pielikumu “Baltijas jūras un Rīgas jūras līča peldvietas”¹¹, Talsu novadā atrodas 3 oficiālas peldvietas – Mērsrags, Roja, Kolka. Pašvaldība katru gadu izvērtē informāciju par teritorijā esošajām peldvietām un sniedz priekšlikumus Veselības inspekcijā, ja nepieciešama peldvietas iekļaušana vai izslēgšana no Baltijas jūras un Rīgas līča peldvietu vai iekšzemes peldvietu saraksta. Valstī noteiktajās oficiālajās peldvietās Veselības inspekcijas vides veselības speciālisti regulāri veic peldvietu ūdens kvalitātes monitoringu un uz tām attiecas normatīvajos aktos noteiktās uzturēšanas, drošības un higiēnas prasības, kā arī kvalitātes kritēriji.

Talsu novadā nav izstrādāti saistošie noteikumi pašvaldības pludmaļu un peldvietu izmantošanai. Turpmāk vērtējama šādu noteikumu izstrāde. Noteikumi jāizstrādā ar mērķi noteikt pludmaļu un peldvietu izmantošanas prasības, kas jāievēro un jāņem vērā uzturoties pludmalē un peldvietās, kā arī noteikt peldvietu robežas un zonējumu zonu sadalījumu visās vai daļā no pludmalēm.

5 Piekrastes apbūves raksturojums

Aizsargjoslu likuma 36. panta 1. daļa 5. punkts nosaka, ka apdzīvotās vietās, lai saglabātu piekrastei raksturīgu kultūrvēsturisko ainavu, vietējā pašvaldība teritorijas plānojumā var iekļaut papildu arhitektūras prasības jaunajai būvniecībai.

Ministru kabineta 2016. gada 29. novembra noteikumi Nr. 751 “Slīteres nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” nosaka:

37. Ainavu aizsardzības zonā vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā un apbūves noteikumos ietver prasības būvniecībai, tādējādi nodrošinot Ziemeļkurzemes raksturīgās kultūrvides un piekrastes tradicionālās apbūves saglabāšanu.

39. Neitrālajā zonā pašvaldības teritorijas plānojumā un apbūves noteikumos ietver prasības būvniecībai, tādējādi nodrošinot Ziemeļkurzemes piekrastes tradicionālās apbūves saglabāšanu.

Piekrastes attīstības plānā, pamatojoties uz veikto izpēti (4.pielikums), ir noteikti Ziemeļkurzemes raksturīgās kultūrvides un piekrastes tradicionālās apbūves saglabāšanas priekšlikumi, kuri pēc nepieciešamības ir iekļaujami Talsu novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Priekšlikumi apbūves noteikumiem attiecībā uz dzīvojamo apbūvi ir sagatavoti trīs griezumos, atbilstoši apbūves aizsardzības līmenim:

Baltijas jūras piekrastes mazie ciemi – Sīkrags, Mazirbe, Košrags, Pitrags, Saunags, Vaide;

¹¹ <https://likumi.lv/ta/id/295404-peldvietas-izveidosanas-uzturesanas-un-udens-kvalitates-parvaldibas-kartiba>

Rīgas līča mazie ciemi – Uši, Aizklāņi, Melnsils, Pūrciems, Ģipka, Žocene, Kaltene, Valgalciems, Upesgrīva;

Rīgas līča lielie ciemi – Kolka, Roja, Mērsrags.

Papildus sagatavoti ieteikumi apbūvei ārpus ciemiem un publiskai infrastruktūrai.

Sagatavotie apbūves noteikumu priekšlikumi, ja nav norādīts citādi, attiecas uz dzīvojamās apbūves teritorijām, kuras attiecīgi spēkā esošajos plānojumos norādītas kā:

- Dundagas novada teritoriālo vienību teritorijas plānojums no 2009.gada:
  - o Mazsaimniecību un ģimenes māju teritorijas
  - o Mežāres ar mājvietām teritorija
  - o Mežaines ar mājvietām teritorija
- Rojas novada teritorijas plānojums 2011.-2023.gadam
  - o Savrupmāju un mazstāvu dzīvojamā apbūve
  - o Dzīvojamā apbūve jūras piekrastes ainavā
- Mērsraga novada teritorijas plānojums 2011. – 2023.gadam
  - o Savrupmāju un mazstāvu dzīvojamā apbūve
  - o Dzīvojamā apbūve jūras piekrastes ainavā
  - o Dzīvojamā apbūve meža ainavā (izvērtējams teritorijas plānojuma izstrādes laikā).

Uz publiskajām teritorijām attiecināmas apbūves prasības publiskiem objektiem (5.4. nodaļa).

5.1 Baltijas jūras piekrastes mazie ciemi

Šajā nodaļā sniegta informācija par Baltijas jūras krastā esošajiem ciemiem ar raksturīgu izkļedus apbūvi un mazu publisko pakalpojumu klātu. Raksturīgas lielas iedzīvotāju skaita svārstības gada siltajā un aukstajā sezonā. Tie ir ciemi: Sīkrags, Mazirbe, Košrags, Pitrags, Saunags, Vaide.

29. attēls. Baltijas jūras piekrastes mazo ciemu izvietojums

Apbūves parametri. Būvju izvietojums zemes vienībā.

Teritorijas izmantošanas veids	Minimālā jaunizv. zemes gabala platība m ²	Maksimālais apbūves blīvums (%)	Apbūves intensitāte (%)	Apbūves augstums (m)	Apbūves augstums (stāvu skaits)	Minimālais brīvās zaļās teritorijas rādītājs (%)
Savrupmāju apbūve	3600*, ***	20%**	-	8	2 stāvi (stāvu skaitā iekļauts mansards vai izbūvēti bēniņi)	60%
Publiskā apbūve	1200	30%				

* Ievērojot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas noteikumus

** Bet nepārsniedzot 450m² apbūves laukumu

*** Dalījumu izstrādā, ņemot vērā ainavu un veģētāciju, veidojot neregulāras formas zemes vienības, nav pieļaujama lineāru zemes vienību veidošana.

- Nav pieļaujama esošā reljefa pārveide vairāk kā par 50 cm.

Ēku un būvju augstums, stāvu skaits

- Nosakot ēku maksimālo augstumu, pieņemts ekvivalentais stāva augstums ēkām 3,5 m.
- Optimālais jaunu dzīvojamo ēku būvprojoms jāattēlo teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu pielikumā par pamatu izmantojot "Piekrastes apbūves vadlīnijas. Jūras piekrastes raksturīgās apbūves principi. Apbūves reģionālās īpatnības" sniegto vizuālo informāciju.

Prasības ēku un būvju konstruktīvajām daļām un elementiem

- Ēku fasāžu un jumta seguma/plaknes koloristikā izmanto dabai tuvu toņu gammu, pēc iespējas izmantojot dabisko sastāvdaļu krāsas – lineļļas, kaļķa un darvas krāsas.
- Fasāžu krāsošana jāveic saskaņā ar būvvaldē akceptēto ēkas krāsu pasi.
- Ēku fasādes apdarē nav pieļaujama sintētisko materiālu izmantošana.
- Nav atļautas apaļkoku guļbūves ēkas, kas nav apdarītas. Ēkas fasādes apdarē nav pieļaujams izmantot apaļkoka dēļus
- Stikls, metāls, akmens kā akcenti izmantojami atsevišķās galvenā būvprojoma daļās, tā piebūvēs, nepārsniedzot 30% no kopējās fasāžu platības, kurās netiek ieskaitītas stiklotās daļas.
- Dzīvojamām un saimniecības ēkām veido divslīpju vai četrslīpju jumtus. Jumta slīpumu paredz no 30° līdz 45°. Jumta plaknēs pieļaujami nošļaupumi.
- Jumtiem atļauti metāla lokšņu iesegumi ar klasikas vai valcprofila, vai tam ekvivalentu profilu. Nav pieļaujams jumta segumā izmantot sintētiskus jumta materiālus.
- Ēkām, kas būvētas pirms 1940. gada, mainot logus un durvis, skatā no publiskās ārtelpas, saglabājams vēsturiskais izmērs un proporcija, visai ēkai veidojams vienāds logu dalījums. Logu rāmjiem izvēlēties dabai tuvu krāsu gammu, izvairoties no baltās krāsas lietojuma.

Pagalma noteikumi

- Ēku izkārtojumā ievēro tradicionālo kompozicionālo plānojuma principu: vienpagalma vai divpagalmu plānojumu. Vienpagalmu sētas plānojums paredz brīvu, izkliedētu ēku izvietojumu pagalmā, paredzot katrai saimniecības vajadzībai atsevišķu ēku. Divpagalmu plānojums paredz centrā izvietotu dzīvojamo ēku, kuras vienā pusē palīgēkas, otrā pusē – viesu māja, pirts, citi rekreācijas objekti.
- Pagalmā esošiem ceļiem (tai skaitā gājēju ceļiem) izmantojams dabīgā akmens, grants, smalkas frakcijas šķembu iesegums vai dabīgā zemsedze.
- Nav pieļaujams asfaltbetona seguma pielietojums.

Noteikumi žogiem un apstādījumiem

- Žogiem jābūt saskaņotiem ar ēku arhitektūru un blakus zemes vienību žogu stilistiku.
- Teritorijas norobežošanai izmanto Kurzemes piekrastei raksturīgos koka žogus saskaņā ar pielikumu¹².
- Apstādījumos izmanto piekrastei raksturīgus kokus un krūmus. Nav pieļaujama augstu (virs 1,2 m) blīvu, cirtu dzīvžogu veidošana.
- Žogu augstums pret publisko ārtelpu¹³ nedrīkst pārsniegt 1,2 m. Pagalma pusē, kas nav vērsta pret publisko ārtelpu – 1,5 m. Nav pieļaujama jebkāda materiāla necaurredzamu žogu veidošana. Nodrošināt žogu caurredzamību tiešā pretskatā vismaz 40%.
- Pieļaujams metāla sieta vai koka mietu žogi pelēko toņu gammā, ja tie nav saskatāmi no publiskās ārtelpas.
- Nav pieļaujama dubulto žogu veidošana.
- Nav pieļaujama žogu veidošana no sintētiskiem materiāliem.
- Nav pieļaujama mākslīgu reljefa formu izmantošana nožogojuma veidošanai, piemēram, izmantojot taisnus uzbērumus “aizsargvaļņu” izskatā.
- Pagalma daļā maksimāli jā saglabā dabīgā zemsedze un vērtīgie koki.
- Saglabājamas dabiskās pļavas.

5.2 Rīgas līča mazie ciemi

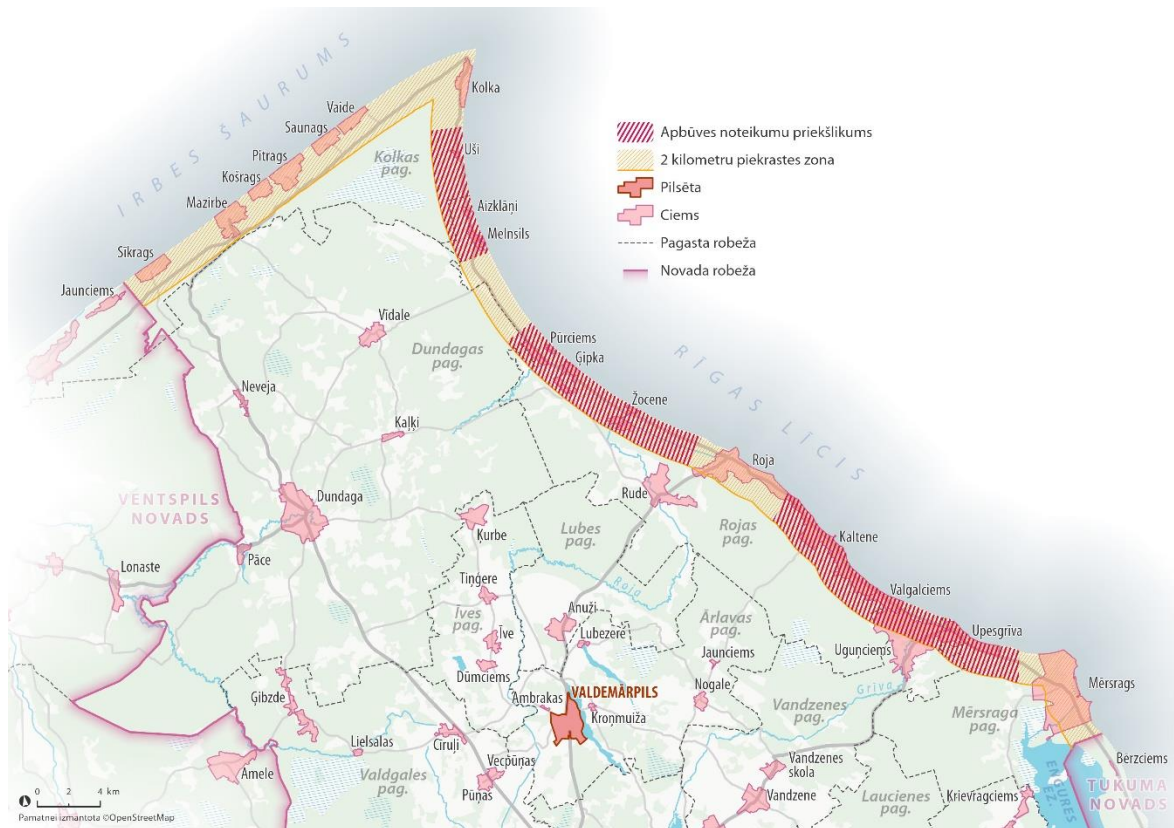
Šajā nodaļā sniegta informācija par Baltijas jūras Rīgas līča krastā esošajiem mazajiem ciemiem, kas ir vēsturiski veidojušās blīvāk apdzīvotas vietas ar nelielu pakalpojumu piedāvājumu, pamatā savrupmāju apbūvi. Tie ir: Uši, Aizklāņi, Melnsils, Pūrciems, Ģipka, Žocene, Kaltene, Valgalciems, Upesgrīva.

---

¹² Veidot atsauci uz teritorijas izmantošanas un apbūves pielikumu, Kurzemes piekrastei raksturīgos koka žogus skatīt “Piekrastes apbūves vadlīnijas. Jūras piekrastes raksturīgās apbūves principi. Apbūves reģionālās īpatnības. Vadlīnijas jaunas apbūves veidošanai”

¹³ Sabiedrībai brīvi vai daļēji pieejamas teritorijas un telpa, ko veido ceļi, ielas, bulvāri, laukumi, publisku ēku pagalmi, pasāžas, krastmalas, promenādes, parki, dārzi, skvēri, meži, publiskie ūdeņi un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai.

30. attēls. Rīgas līča mazo ciemu izvietojums

Apbūves parametri. Būvju izvietojums zemes vienībā.

- Izvairīties no regulāra ārtelpas plānojuma – struktūra pakļauta dabīgajam reljefam, veģetācijai.

Teritorijas izmantošanas veids	Mīnīmālā jaunizv. zemes gabala platība, m ²	Maksimālā s apbūves blīvums (%)	Apbūves intensitāte (%)	Apbūves augstums (m)	Apbūves augstums (stāvu skaits)	Mīnīmālais brīvās zaļās teritorijas rādītājs (%)
Savrupmāju apbūve	2400**	30%*	-	8	2 stāvi (stāvu skaitā iekļauts mansards vai izbūvēti bēniņi)	60%

* Diferencēts apbūves blīvums atkarībā no zemes vienības platības, saglabājot Rojas un Mērsraga teritorijas izmantošanas un apbūves prasības.

** Jaunveidojamas zemes vienības formai jāatbilst vēsturiskajai zemes vienību struktūrai. Dalījumu izstrādā, ņemot vērā ainavu, reljefu un veģetāciju, veidojot neregulāras formas zemes vienības.

** Nav pieļaujama esošo reljefa formu pārveide.

Ēku un būvju augstums, stāvu skaits

- Nosakot ēku maksimālo augstumu, pieņemts ekvivalentais stāva augstums ēkām 3,5m.
- Nav pieļaujama jaunu ēku būvniecība, kas ar ārējo izmēru vai būvapjomu kontrastē ar vēsturisko ēku apjomiem.

Prasības ēku un būvju konstruktīvajām daļām un elementiem

- Ēku fasāžu un jumta seguma/plaknes koloristikā izmanto dabai tuvu toņu gammu, pēc iespējas izmantojot dabisko sastāvdaļu krāsas – lineļļas, kaļķa un darvas krāsas.
- Ēku apdarē nav pieļaujama sintētisko materiālu izmantošana.
- Ēkas fasādes apdarē nav pieļaujams izmantot apaļkoka dēļus.

Pagalma noteikumi

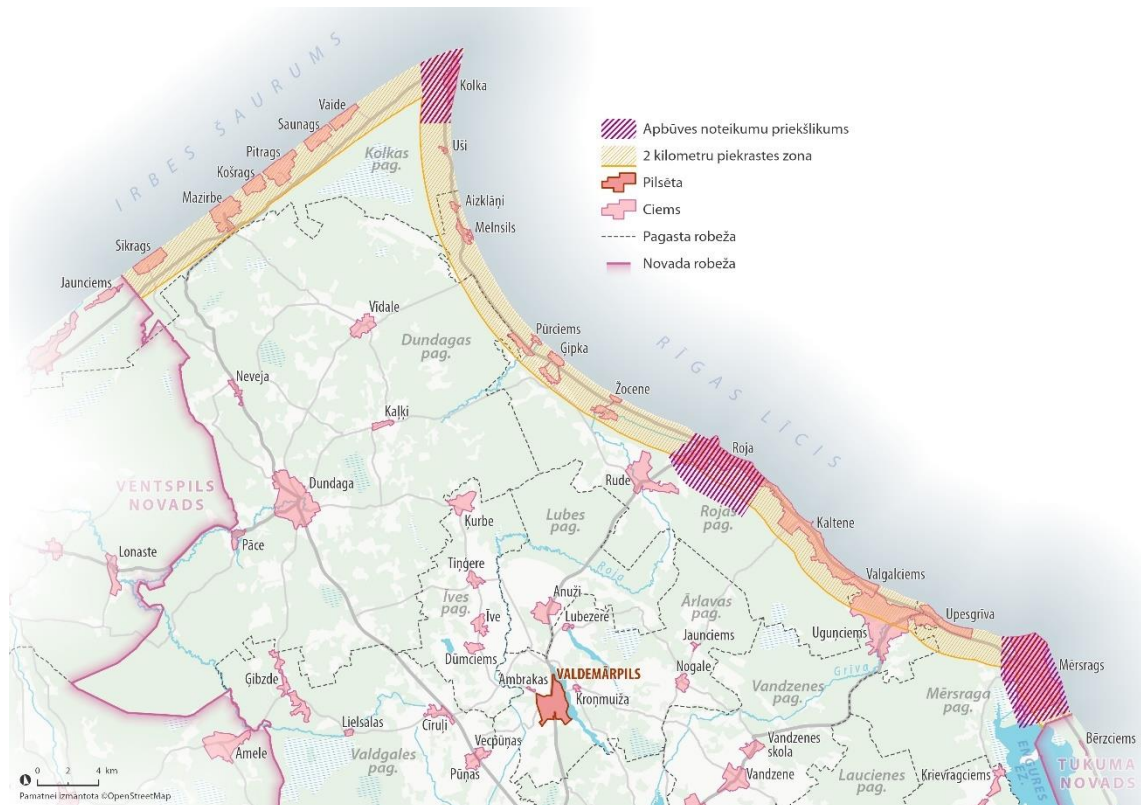
- Ēku izkārtojumā ievēro vienpagalma un divpagalmu plānojumu.
- Nav pieļaujams asfaltbetona seguma pielietojums.
- Pagalmā esošiem ceļiem (tai skaitā gājēju ceļiem) izmantojams dabīgā akmens, grants, smalkas frakcijas šķembu iesegums vai dabīgā zemsedze.

Noteikumi žogiem un apstādījumiem

- Lai saglabātu ielas vizuālo kvalitāti žogus veido stilistiski saskaņotus ar ēku arhitektūru un blakus zemes vienību žogu stilistiku, primāri izvēloties piekrastei raksturīgos koka žogus.
- Pārējā teritorijā pieļaujams metāla paneļu vai metāla sietu, vai koka žogi pelēko toņu gammā, kas stiprināti pie dabiskas krāsas koka vai metāla mietiem, vai betona stabiem.
- Nav pieļaujama blīvu, cirtu dzīvžogu veidošana.
- Nav pieļaujama žogu veidošana no sintētiskiem materiāliem.
- Žogu caurredzamība tiešā pretskatā vismaz 30%.
- Žogu augstums pret publisko ārtelpu nedrīkst pārsniegt 1,2 m, pagalma pusē – 1,5m
- Pagalmos jā saglabā dabīgā zemsedze pagalma daļā, ja ēkas būvniecība paredzēta meža zemē.

5.3 Rīgas līča lielie ciemi

Šajā nodaļā sniegta informācija par Baltijas jūras Rīgas līča krastā esošajiem ciemiem, kur pēc savas apbūves mēroga un pakalpojumu daudzveidības jau ir līdzvērtīgi mazpilsētai: Kolka, Roja, Mērsrags.

31. attēls. Rīgas līča lielo ciemu izvietojums

Apbūves parametri. Būvju izvietojums zemes vienībā.

- Ēkas augstums nedrīkst pārsniegt krasta audzes silueta līnijas. Ēkas augstumam jāiekļaujas krasta ainavā, izņemot baznīcas, skatu torņus, bākas un citas sabiedriski nozīmīgas celtnes – silueta dominantes.
- Nepieciešams saglabāt vēsturisko būvapjoma proporciju, nelielu ēku mērogu, tolerantu attieksmi pret piekrastes dabisko vidi.

Teritorijas izmantošanas veids	Mīnīmālā jaunizv. zemes gabala platība m ²	Maksimālais apbūves blīvums (%)	Apbūves intensitāte (%)	Apbūves augstums (m)	Apbūves augstums (stāvu skaits)	Mīnīmālais brīvās zaļās teritorijas rādītājs (%)
Savrupmāju apbūve	1200	30%*	-	10	2 stāvi (stāvu skaitā iekļauts mansards vai izbūvēti bēniņi)	60%

* Diferencēts apbūves blīvums atkarībā no zemes vienības platības, saglabājot Rojas un Mērsrags teritorijas izmantošanas un apbūves prasības.

Ēku un būvju augstums, stāvu skaits

- Nosakot ēku maksimālo augstumu, pieņemts ekvivalentais stāva augstums ēkām 3,5 m.
- Nav pieļaujama jaunu ēku būvniecība, kas ar ārējo izmēru vai būvapjomu kontrastē ar vēsturisko ēku apjomiem.
- Publisko ēku augstums un būvapjoms nedrīkst dominēt kopējā vietas apbūves raksturā. Būvvalde var izvirzīt prasību šajā teritorijā pie noteiktas plānotās apbūves sabiedrisko apspriešanu.

Prasības ēku un būvju konstruktīvajām daļām un elementiem

- Ēku fasāžu un jumta seguma/plaknes koloristikā izmanto dabai tuvu toņu gammu, pēc iespējas izmantojot dabisko sastāvdaļu krāsas – lineļlas, kaļķa un darvas krāsas.
- Ēku apdarē nav pieļaujama sintētisko materiālu izmantošana.
- Stikls, metāls, akmens izmantojami kā akcenti atsevišķās galvenā būvapjoma daļās, tā piebūvēs.

Noteikumi žogiem un apstādījumiem

- Lai saglabātu ielas vizuālo kvalitāti, žogus veido stilistiski saskaņotus ar ēku arhitektūru un blakus zemes vienību žogu stilistiku, primāri izvēloties piekrastei raksturīgos koka žogus.
- Pārējā, no publiskās ārtelpas neuztveramām teritorijas daļām pieļaujams metāla paneļu vai metāla sietu, vai koka žogi pelēko toņu gammā, kas stiprināti pie dabiskas krāsas koka vai metāla mietiem, vai betona stabiem.
- Žogu augstums nedrīkst pārsniegt 1,5 m (caurredzamība 30%).

5.4 Priekšlikums teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem publiskai ārtelpai, daudzdzīvokļu ēkām un publiskai apbūvei

Piekrastes attīstības plānojumā sagatavoti nosacījumi Ziemeļkurzemes raksturīgās kultūrvides un piekrastes tradicionālās apbūves saglabāšanai. Piekrastes tradicionālajā apbūvē daudzviet vērojams padomju laiku uzslāņojums ar daudzdzīvokļu/daudzstāvu apbūvi, ražošanas teritorijām. Tāpēc, izstrādājot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, nepieciešams pievērst uzmanību un izstrādāt nosacījumus šo ēku un būvju vizuālai iekļaušanai piekrastes ciemu raksturīgajā apbūvē.

Prasības publiskai ārtelpai visos ciemos

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos sagatavot nosacījumus uz ielu vērstajās fasādēs izvietojamo objektu nosacījumiem un noteikt noteikumus kondicionieru, saules paneļu, antenu, u.tml. objektu izvietošanai uz publisko ārtelpu vērstajā ēkas pusē, jeb uz ielas fasādes. Piekrastes ciemos maksimāli saglabāt vēsturisko ceļu tīklu, pilsētībūvnieciskās ainavas raksturu un apbūves mērogu.

Publiskajā ārtelpā integrēt un atjaunot ar zvejniecību vai vietas identitāti saistītus elementus.

Publiskajā ārtelpā izmantot zaļās infrastruktūras risinājumus, kas iekļaujas tradicionālajā piekrastes ainavā (dabīgās pļavas, mitraines, u.c.); nav pieļaujama svešzemju sugu dominance.

Ārpus ciemu apbūve, daudzdzīvokļu ēku apbūve un publiskā apbūve

Attiecībā uz daudzdzīvokļu un publisko ēku apbūvi, priekšlikumi jāizvērtē izstrādājot Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, sagatavojot atbilstošās funkcionālās zonas aprakstus.

Daudzdzīvokļu un publisko ēku fasāžu atjaunošanā jāizvērtē esošās apkārtējās apbūves raksturs, tai skaitā fasāžu krāsu toņi un jaunā apbūve vai esošo ēku atjaunošana jāveido maksimāli iekļaujoša.

Baltijas jūras un Rīgas līča ierobežotas saimnieciskās darbības joslā, tai skaitā, krasta kāpu aizsargjoslā, uz viensētām ārpus ciemiem attiecināmās tās pašas vizuālās prasības ēku būvniecībā un pagamu labiekārtošanā, kas piemērotas tuvākajā ciemā.

Pielikumi

1. pielikums Potenciālās autostāvvietas Talsu novada piekrastes joslā pie savienojumiem ar jūru
2. Pielikums Esošās un ieteicamās auto stāvvietas, prioritārā attīstība
3. Pielikums Pieejas vietas jūrai Talsu novada piekrastē
4. Pielikums Piekrastes vēsturiskās apbūves izvērtējums
5. Pielikums Krasta kāpu aizsargjoslas projekts. Ciemu piemēri
6. Pielikums Informatīvo zīmju par krasta kāpu aizsargjoslu izvietošanas vietas